

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
186. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Péntek

1933. évi augusztus 18

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az *beszedési díj* címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

A kormány elrendelte a transzfermoratóriumot

Rákényszerültünk, mert reánk kényszerítették

Románia, miután beszüntette a lej aranybevéltási kötelezettségét, miután megvalósította a devizakiutalás ellenőrzését és életbeléptette a külföldi árukereskedelem kontingentálásának rendszerét, — mindezt csupán azért, hogy kötelezettségeinek eleget tehessen, — új, döntő jelentőségű intézkedésre kényszerült: a kormány legújabb határozatával elrendelte a külföldi adósságok esedékes részletei fizetésének felfüggesztését.

Ez a rendelkezés, bármily váratlanul jött is, senkit sem érhet meglepetésképpen. Sajnálatos intézkedés, amely súlyos bírálatokat fog Romániával szemben a külföldön maga után vonni. Előreláthatólag heves támadások hangzanak majd el. De... nem lehetett másképp cselekedni.

Aki elolvassa a pénzügyminiszternek a külföldi fizetések moratóriumára vonatkozó jelentését, az beláthatja, hogy Románia a legsúlyosabb tehetetlenség helyzetébe került. Noha a külföldi hitelezők tettek már engedményeket, még mindig háromszázmilliót kell a kincstárnak kifizetnie évenként. Ezzel szemben, a különböző államok pénzügyi, kereskedelmi, kiviteli és behozatali megszorításai következtében az év első felében alig 500 millió lej értékű deviza jött be az országba.

Mi következett volna be tehát, ha a kormány folytatja az állami adósságoknak devizában való fizetését?

A kikerülhetetlen összeomlás. A Nemzeti Bank devizakészlete teljesen elvesztett volna. Megállott volna az ipar és a kereskedelem, megbénult volna a forgalom.

A kormány az önfeláldozás és a moratórium között kellett választania.

Ilyen helyzetben a moratóriumot senki sem ítélt el és a kormány, amely végül belátta, hogy ahol nincsen, onnan nem adhat, az egész ország közvéleményét tudhatja maga mögött.

A külföld természetesen támadni, haragudni fog. Páris máris azt jeleni, hogy Románia „államcsinyt” követett el.

A támadások miatt azonban, bármily sajnálatosak legyenek is egyébként, nem kell tulságosan megijedni. Hiszen nem Románia az első, sőt éppen az utolsó, a mely a transzfermoratórium fegyverével él. Előtte Németország, Görögország, Ausztria, Magyarország, sőt még a boldog Ausztrália is beszüntették fizetésüket.

A külföldnek nem haragudnia, hanem segítenie kell. Románia azért nem fizethet, mert lezárták előtte a pámsorompókat, Árja a nyakán. Mérhettelen kincseinek fölőselegét nem tudja elhelyezni. Minden állam begubózik, minden határon fegyverek merednek.

Hogyan bonyolíthassa le tehát azt a külkereskedelmet, amely a törlesztésekhez szükséges devizát rendelkezésére bocsátaná?

Románia a fizetések beszüntetésére rákényszerült, mert rákényszerítették. Ha a külföldnek nehezebbé esik a transzfermoratórium, akkor csak egy szavába kerül a román kincstár ismét pontos lesz.

Egyebekben is, Románia a nem a fizetést hanem csak a fizetés módját tagadja meg. Devizában képtelen törleszteni, mert a külföld nem engedi devizához jutni. Először hajlandó gabonában, olajban, petrolumban, fában, marhában, disznókban törleszteni.

A moratórium csak az állam külföldi fizetéseire vonatkozik

Madgearu megállapítja, hogy Románia nem fizethet tovább, mert kereskedelmi mérlegének feleslege a tavalyinak mindössze 25 százaléka

Páris mit sem tudott Bukarest tervéről

A kormány, hir szerint, gabonában a jövőben is fizetni hajlandó

Bukarest, augusztus 17.
Románia pénzügyi életében — és nyilván helyzetében is — döntő, nemcsak országos, hanem világszerte is méltán felhívást keltő fordulatot jelent a kormánynak az a teljességgel váratlan rendelete, a

mellyel máról holnapra életbelépteti a transzfermoratóriumot. E rendelet szerint Románia nem fizeti többet külföldi adósságainak esedékességeit devizában,

hanem az állam, az önálló pénztárak (casse autonome) és a kereskedelmi közintézmények (regiile publice comerciale) az esedékes összegeket lejben letétbe helyezik a Banca Natională-nál és, mondja tovább a rendelet:

„... ezáltal mindaddig feloldottnak tekintik magukat összes kötelezettségeik alól, amíg erre a hitelező államok, a transzfer megrehajtására szükséges deviza beszerzésének céljából, lehetőséget nem fognak nyújtani”.

A kormány tehát az állami tartozások fizetését beszüntette.

Ezt a rendkívüli jelentőségű elhatározást, amelyet vezéreinkünkben méltatunk,

Madgearu pénzügyminiszter a következőképpen indokolja meg:

A külföld megszorító intézkedései kényszerítették rá Romániát a moratóriumra

— A román állam külföldi adósságainak fizetése — írja a pénzügyminiszter az összkormány elé terjesztett jelentésében — nemcsak a kincstár fizetőképességétől, hanem a kölcsönzött összegek átutalási (transzfer) eszközeitől és lehetőségeitől is függ.

— Ha a kincstár fizetőképessége acélból, hogy bizonyos céloknak megfelelően, bi-

zonyos határig többé-kevésbé kiigazítható, sőt erőszakolható is, nem lehet ugyanerről szó a fizetési és átutalási eszközökkel kapcsolatban, melyek kizárólag a külfölddel lebonyolított ügyletekből származó devizáktól függenek.

— A transzferhez szükséges devizákat rendes körülmények között az aktív kereskedelmi mérleg szolgáltatja, akár a termények, akár a külföldnek eladott

közfizetések (koncessziók, monopóliumok, stb. A szerk.) útján. A petroleum, a gabonamennyek, a fa és a román élelmiszer- és textilipar, amiket Románia a világ valamennyi sarkába exportált, képezték az alapját annak a devizafeleslegnek, amely úgy az állami köztartozásoknak mint a hazai értékek gyümölcsösztetésére beszámítható tőkének a külföldre való visszafizetését biztosította.

Amije van, abból készséggel ad. Amije nincsen, abból nem adhat.

A kormány hangsúlyozza, hogy fizetési készségének bizonyítására azokat a törlesztési összegeket, amelyeknek devizában való átutalását megtagadja, letétbe helyezi a Nemzeti Banknál. A letéti summák blokába lesznek.

Szép elhatározás, ami sokban enyhíti a moratórium életét. Szép, de veszedelmes.

Sőt problematikus is. Szinte megvalósíthatatlan.

Mert tételezzük fel, hogy az összegeket valóban blokába. Nos, tesszük fel a kérdést meddig blokába? Hiszen előfordulhat, sőt elő is fog fordulni, hogy a külföld nem nyitja meg határait, nem veszi át áruinkat, nem juttat bennünket devizához. Tehát nem is fogunk fizethetni. S ez esetben a blokározás örökké fog tartani? Á la longue?

Ez képtelenség. Mert ha tényleg blokába az összegeket, akkor ez a belföldi kereskedelem súlyos veszedelmét jelenti. A bankjegyforgalom összezsugorodik, a pénz értéke növekedni fog, ami azután egyetemes drágulást von maga után.

Ha pedig nem blokába, akkor külföldi hitelünk romlásra vezet, mely azt fogja okozni, hogy a külföldi hitelezők nem fogják továbbra sem támogatni a moratóriumot.

mondani, hogy Románia nem képtelenségi helyzetben van, hanem nem akar fizetni, amit bizonyít az is, hogy a tartozási részleteket nem blokába.

Ez az egész blokála rendszer tehát egészségtelen, sőt talán kivihetetlen is. Miután pedig Madgearu pénzügyminiszternek ezt éppen úgy látnia kellett, mint nekünk, tehát fel kell tételeznünk, hogy a kormány, amely fizetési készségét annyira hangsúlyozza, a moratóriumot csak átmeneti intézkedésnek, állomásnak tekinti, készen állva a kiegyezésre és remélve a külföld megértését.

Ha a hitelező államokban csöppnyi józanság is van, akkor ez a megértés nem maradhat el, hiszen Románia nem azért nem ad, mert nem akar, hanem azért, mert nincsen.

Ahhoz pedig, hogy legyen, csak ez államok belátására van szükség.

S még egy szempont, amit minden megértésünk ellenére sem hallgathatunk el: A pénzügyminiszter hangsúlyozza, hogy az állami adósságok továbbfizetése tönkretenné a kereskedelmet, megölné a hitelt, összeomlasztaná a kincstár helyzetét és az egész nemzetgazdaságot.

Mindezt el kell gondolnunk, hogy a külföldi hitelezők nem fogják továbbra sem támogatni a moratóriumot.

Elég lett volna a Nemzeti Bank deviza készletéről beszélni. Mert vajjon a kereskedelmet lehet-e annál jobban tönkretenni, mint ahogyan ma tönkre van téve? Vajjon a költségvetés, amelyet a pénzügyminiszter „egyensúlyos”-nak hirdetett, vajjon a passzív nem nő-e óriási mértékben, noha a kormány még a régi hátralékok kiegyenlítését is megígérte? Vajjon a hitel nem ment-e tönkre?

Tehát elpusztult minden, ámbár hihetetlen áldozatokat hoztunk és hozunk: adóba elviszik utolsó falatunkat is, a tisztviselőket elbocsátották, illetve fizetésüket lecsökkentették, a magánalkalmazottak szenvednek, a munkanélküliség nő.

Mindezeket az áldozatokat azért hozták velünk, hogy Románia eleget tehessen külföldi kötelezettségeinek.

S ekkor, e kötelezettségeknek egyébként elkerülhetetlen és bírálat alá nem eső negligálását még nyomorunkkal igazolják.

Az ok okozat és az okozat ok lesz. Nem kifogásoljuk, sőt helyeseljük a moratóriumot.

De az indoklás logikájára vigyázzunk. Sebeink melyek és fájnak. Kár tépdessni őket.

Az aktiv mérleg csak látszólagos

— Charles Rist professzor az elmúlt év májusában alapos jelentésben mutatta ki, hogy az átutalási lehetőségek nemcsak a kereskedelmi mérlegtől, hanem a fizetések egyetemes mérlegétől is függenek. Szabályos hitelezési és cserefeltételek esetén a fizetések mérlegét minden nehézség nélkül egyensúlyba lehetne hozni. Ma azonban a feltételek sem a külföldön, sem az országban nem szabályosak többé. A határokon túli pénzügyi helyzet olytermészetű, hogy a hitelviszonylatok Románia és ama piacok között, amelyekről a román bankok ennek előtte ellátták magukat, szinte teljesen megszűntek.

A devizarendeletek sokasága és a szomszédos államokban alkalmazott kereskedelmi megszorító intézkedések mindinkább lecsökkentik a tőlünk való importot és a még létező külföldi fizetések szabályozását mind nehezebbé teszik.

— Ha eltekintünk ama erőfeszítésektől és áldozatoktól, amelyeket Románia az elmúlt esztendőben hozott, hogy eleget tegyen átutalási kötelezettségeinek és csupán annak a megvizsgálására szorítkozunk, hogy az év első felében a kereskedelmi mérlegünk milyen lehetőségeket nyújt, akkor a következő helyzetet találjuk:

Import 1933 január 1-től június 30-ig 5899 millió lej.

Export 1933 január 1-től június 30-ig 6612 millió lej.

Tehát 713 millió lej többlet mutatkozik a román gazdaság javára ugyanakkor, a mikor

az elmúlt esztendőnek ugyanebben a szakaszában a többlet több mint 2000 millió lej volt.

— Ha már most figyelembe vesszük az egyes államokban alkalmazott ellenőrzési és fizetésmegszorítási rendszert, valamint a „clearing”-egyezményeket, vagy a Románia által más államokkal szemben csak presszióra vállalt fizetéseket, amelyek azt eredményezték, hogy, noha kivitelnünk ezekbe az államokba aktiv, mégsem eredményezte a megfelelő devizákat, meg kell állapítanunk, hogy az exportfelelősségből a következő tételeket le kell vonnunk:

Ausztria	16 millió lej
Bulgária	18 millió lej
Görögország	115 millió lej
Jugoszlávia	25 millió lej
Magyarország	41 millió lej

azaz összesen 215 millió lejt

s így a folyó év első felében Romániának csak 498 millió lej feleslege marad a kereskedelmi mérlegére, azaz a múlt évi feleslegnek mindössze 25 százaléka.

— Ha figyelembe vesszük még azokat a megszorító és ellenőrző intézkedéseket is, amelyek ma többé-kevésbé éles formában a legtöbb államban érvényben vannak, úgy arra az eredményre jutunk, hogy az így kimutatott egyenleget sem tekintethetjük teljesen szabad fizetési eszköznek, amely átutalásra nyomban használható volna.

Ezt a helyzetet a legjobban a Román Nemzeti Bank devizaforgalma világítja meg, amely az év első hét hónapjában a következőképpen alakult:

Befolyt:

Rendelkezésre álló egyenleg 1933 elején	757 millió lej
1933 január 1-től augusztus 1-ig vásárolt devizák	4378 millió lej
Rendkívüli pótbefvételek	370 millió lej
A gyufatörlesztés részletéből (81.130.000)	189 millió lej

Összesen befolyt: 5694 millió lej

Kiment:

Eladások a piacon 1933 január 1-től augusztus 1-ig.	2688 millió lej
A pénzügyminiszterium és a CAM nevében fizetett	2690 millió lej
Különböző fizetések	300 millió lej

Összesen kiment 5678 millió lej

— E kimutatásból megállapítható, hogy az állami tartozások fedezése, valamint a magánadósságok szükségletei az első félében az összes devizatartalékok feloldozását kívánta.

— E rendszernek, vagyis az import részére szükséges devizák az állami tarto-

zások fizetésére való felhasználásának folytatása minden bizonnyal a kereskedelmi és gazdasági tevékenység összezsugorodására, a kereskedelmi hitel kompromittálására, az összes termelő osztályok új szenvedéseire és így az állami pénzügyek és a nemzeti gazdaság leromlására vezetne.

A kormány transzfermoratórium-rendeletének szövege

Madgearu pénzügyminiszter fenti jelentése alapján a minisztertanács augusztus 12-én a következő, 916-os számú rendeletet hozta:

— A minisztertanács figyelembe véve a pénzügyminiszter jelentését, ama veszedelem kikerülhetésének céljából, amely a jelenlegi átutalási rendszer fennmaradása esetén az egész nemzetgazdaság létét veszélyeztetni, felhatalmazza a pénzügyminisztert, tegye meg a szükséges intézkedéseket, hogy folyó évi augusztus 15-től kezdve függesztessenek fel az államnak, az autonóm intézményeknek és a kereskedelmisített állami üzemeknek összes külföldi részesedésségei fizetéseit. Ugy az állam, mint az autonóm intézmények és komercializált állami üzemek a Román Nemzeti Banknál lejben fogják letétbe helyezni az esedékes összegeket s ezáltal feloldottnak érzik magukat összes kötelezettségeik alól mindaddig, amíg a hitelező államok a transfer végrehajtásához szükséges devizák beszerzésére a kereskedelmi kapcsolatok könnyítése által lehetőséget nem fognak adni.

Románia állítólag gabonában akar fizetni

A minisztertanács rendeletével egyidejűleg a kormány a következő levelet intézte a Nemzeti Bank igazgatóságához:

— A minisztertanács 1933 augusztus 12-én kelt, 916-os számú, másolatban idecsatolt naplója értelmében felhatalmazta a pénzügyminisztert, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket az állam, az autonóm intézmények és a kereskedelmisített közüzemek összes külföldi esedékességeinek felfüggesztésére. Az illetékesek az összes esedékességeket a Banca Națională de Bani tártárába tartoznak lejben befizetni. Eddig még meg nem erősített hírek szerint

a kormány ajánlattal akar fordulni az egyes hitelező országokhoz, hogy az esedékességeket hajlandó deviza helyett

gabonában megfizetni.

Amennyiben a hitelező országok ebbe a fizetési módozatba beleegyeznének, — a mire még csak távoli remény sincs, — úgy Románia haladéktalanul megkezdené a gabonamennyiségek szállítását.

Páris „államcsiny”-nek tekintti a moratóriumot

A Párisból érkező jelentések szerint semmi sem kelthetett volna a francia fővárosban nagyobb és kinosabb megérettést a politikások között éppen úgy, mint a gazdasági tényezők között, mint az egészen váratlan, meglepetésszerű román transzfermoratórium bejelentése.

A sajtóban és a politikások között mindennél élesebb bírálatok hangzanak el ez ellen a gazdasági sakkhúzás ellen. Az első

pillanatokban a gazdasági körök azt hitték, hogy

Románia semmiesetre sem tehetné meg ezt az elhatározóan fontos lépést a francia kormány tudta és beleegyezése nélkül, hiszen a román pénzügyi és gazdasági politikát az utóbbi években letagadhatatlanul Párisból irányították.

Ez a hiedelem természetesen a francia kormány ellen hangolta a közgazdasági köröket. Súlyosan kifogásolták, hogy minden előzetes bejelentés és előkészítés nélkül, szinte orvátmadásszerűen jött a bejelentés s a francia kormány rendkívül súlyos hibát követett el, hogy ehhez hozzájárulását adta. A francia nagytőkének érthetően keserves fájdalmat okozott Románia lépése s miután elképzelni sem tudta, hogy a román kormány a romániai közvélemény nyomása alatt ilyen lépésre merészkedett volna, ha nem kap valamilyen formában biztatást a francia kormánytól, fájdalmas dühével a francia kormány ellen fordult.

Rövidesen azonban megjelent a hírrel kapcsolatban a francia félhivatalos sajtóiroda, a Havas-ügynökség jelentése, a mely egyszerre megfordította a hangulatot. Kiderült, hogy

a román kormány szándékáról a francia kormánynak semmi sejtése sem volt s a váratlan fordulat éppen olyan kiméletlen erővel érte a francia kormánykö-

A transzfermoratórium kinos hatása Magyarországon

Magyarországon is nagy meglepetést keltett a román kormány váratlan elhatározása. E meglepetés alapja kétségkívül pénzügyi, amennyiben Magyarországnak az erdélyi vasúti mellékvonalak megváltása fejében követelése van Romániával szemben.

Erre a követelésre Románia az angol kölcsön fedezetével állampapírokat bocsátott ki 5 százalékos kamatozás mellett. Magyarország eddig pontosan kapta az öt százalékos kamatozat, most azonban természetesen ennek fizetését is beszünteti Románia. Az érdekelt pénzügyi körök kiváncsiak és kissé nyugtalanok is a fejleményeket, mert ebben a pillanatban semmi lehetőségét sem látják annak, hogy ezt a kérdést kielégítően rendezni lehessen a bekövetkező fordulat után.

A gazdasági körök megállapították azt is, hogy a magyar iparnak és kereskedelemnek is vannak követelései Romániában ez az ügy azonban már nem okoz nehéz-

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, reumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-téle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

roket is, mint a francia pénzügyi hatalmasságokat.

A Havas-ügynökség nem is cáfolja azokat a híreket, amelyek szerint a román transzfermoratóriumról a francia kormánynak tudomása lett volna. Ezt fölöslegesnek tartja, ellenben rendkívül erőteljes hangon mond ítéletet a történetek fölött s kijelenti, hogy

a román transzfermoratórium valósággal államcsinynek tekinthető.

A Havas-ügynökség jelentése kétségtelenné tette, hogy a fizetések beszüntetését a román kormány valóban csak a maga felelősségére hálározta el, olyan bátorságról téve ezzel tanubizonyságot, ami a már amúgy is nagyon megnyuzott román nép előtt feltétlenül tiszteltetméltónak tetszik,

egyébként azonban nagyon alkalmas arra, hogy egész sereg kellemetlen bonyodalmat idézzon elő a külfölddel való gazdasági és politikai összeköttetések terén.

écsket, mert a megoldás a rekompenzáció alapján önként adódik. Ugyanis a román iparnak és kereskedelemnek is vannak követelései Magyarországon.

A cseh-német deviza-háború

Berlin, augusztus 17.

Tekintettel arra, hogy a csehszlovák nemzeti bank állandóan korlátozza a Németország felé irányuló devizaátutalásokat, a német birodalmi bank is elhatározta, hogy megtorló rendszabályokat léptet életbe Csehszlovákiával szemben. A német birodalmi bank elrendelte, hogy azokat a kategóriákat, amelyeket a devizazárlat rendelkezései nem érintettek, a Csehszlovákiával való forgalomban szintén vegyék zárlat alá.

— Erős, vérbő, kővér emberek számára a természetes „Ferenc József” keserűvíz naponta való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendes béműködést biztosít.

Egy megvesztett ember összekarmolta a temesvári járványkórház orvosát

A dühöngő a kórház főápolónőjét is megsebesítette

Temesvár, augusztus 17.

Herzog János szakálházi lakost, akit 11 hónappal ezelőtt vesztett kutya mart meg, nem kezelték megfelelő módon és ezért most a temesvári járványkórházba szállították.

Metz Alfréd dr., a kórház egyik orvosa, injekciókkal csillapította a beteg elviselhetetlen fájdalmait. Kedden délután azonban any-

nyira elharapódzott a betegség a szerencsétlen emberen, hogy Metz doktorra és Mogosan Ersilia főápolónőre rontott. A dühöngő ember mindkettőjüket összekarmolta, majd rettenetes kínok között kiszenvedett.

Az összekarmolt orvos és ápolónő a kolozsvári Pasteur-intézetbe utazott, hogy a veszedelmes kórnak elejét vegyék.

Roosevelt a békerevizio pártján

Washington, augusztus 17.

Washingtonból Budapestre érkezett jelentések szerint Roosevelt elnök fogadta a Budapesti Magyarorság című újság munkatársát akinek kijelentette hogy híve a békereviziónak, mert azt a meggyőződést szerezte, hogy enélkül Európa békéje tartósan nem biztosítható.

Az elnök nyilatkozatát az összes amerikai lapok feltűnő helyen és násbbs terjedelemben hozzák. A feltűnés, természetesen, óriási, mert ez az első eset, hogy az Amerikai Egyesült Államok elnöke nyíltan a békerevizio gondolat mellett nyilatkozott meg.

Jelentéseink, természetesen, nem adják a nyilatkozatot teljes terjedelmében s így annak diplomáciai és politikai értéke ebben a pillanatban még lemérhetetlen.

Nyári hőségben

üdít
frissít
erősít
a valódi

DIANA
SÓSBORSZESZ

Kiváló fertőtlenítő

Ostromállapot és halálbüntetés Irországban

A jobboldali zendüléseket De Valera alig bírja lefékezni

Dublin, augusztus 17.
A szabad Irország most már igazán a polgárháború küszöbén van s ha azok az erőteljes, sőt erőszakos intézkedések, amiket De Valera diktátor bevezetett, nem érik el a céljukat, illetőleg visszafelé sülnek el, úgy elkerülhetetlen a jelenlegi államrend teljes feborulása.

A kékingesek nem tartották meg tervezett emlékünnepeiket és felvonulásukat. Meghátartak a diktátor előtt, ezzel azonban elérték azt, hogy szervezetük megmaradt s elkerülték egyelőre a nyílt harcot. Vezérük kijelentette, hogy nem akarnak ürréget adni a kormánynak a beavatkozásra.

A felvonulás elmaradása azonban nem csillapította le a kedélyeket, hanem talán még inkább felcsigázta. A szervezett és egységesen felvonuló csapatok helyett az utcákat rengeteg kisebb tüntető és zavargó csoport árasztotta el s kedden már úgy látszott, hogy minden pillanatban kitör a véres utcai harc. De Valera erre újabb szigorú rendszabályokkal jött. Elrendelte a rögtönítélő bíróságok felállítását és a halálbüntetés bevezetését. A rögtönítélő bíróságok minden hosszadalmasabb eljárás nélkül kimondhatják a halált azoknak a fejére, akiket bűnösöknek találnak a hazaárulás bűnében. A forradalmárok természetesen hazaárulóknak tekinthetők.

Kedden este aztán megjelent az általános ostromállapot kihirdetéséről szóló rendelet is. Dublin utcai tele vannak járőrök s miután az utcai csepapatok megismétlődtek, minden járókelőt leigazoltatnak és megmotoznak.

Az izgalom nemcsak a fővárosban, hanem az egész országban a tetőfokra hágott.

Autószerencsétlenség egy halottal és két súlyos sebesüléssel

Kolozsvár, augusztus 17.

Megdöbbentő szerencsétlenség játszódott le hétfőn éjjel 1 és 2 óra között Kiskapus határában, ahol az „Oradea 756” rendszámú teherautó kormánytörés következtében a dombról egy mély árokba gurult és felborult.

A teherautó Adám György Nagyszalontáról áthelyezett perceptorit költöztette Kolozsvárra. A gépkocsit Csucsáig Popovics György, az autó tulajdonosa, onnan pedig Sárosi Gyula soffőr vezette. Adám perceptor szintén a szerencsétlenül járt teherautón ült.

A katasztrófa következtében Popovics azonnal szörnyethalt, mert a bűtorokkal megrakott teherautó ráesett és agyonnyomta.

A soffőrt és a perceptor súlyos sérülésekkel Kolozsvárra szállították.

A szerencsétlenség színhelyére Hagea kolozsvári rendőrkormányzó szállt ki. Szerdán délután megjelent a helyszínen Barbatei vizsgálóbíró, Ciugudeanu ügyész és Hosszu törvényszéki orvos, hogy a halálos autókatasztrófa következményeit minden részletében tisztázzák.

Temesvár terményárai

Temesvár, augusztus 17.

A temesvári hetipiacon a buza azonnali szállításra 335–340 volt, augusztus végén való szállításra 325, októberre 330. Az árpa 140, a rozs 240, a zab 170, a tengeri 160, a repce 650, a lencse 500, a tökmag 620. A 50–70-es liszt zsákkal 580.

Szerelmi tragédia Kolozsvárt

Kolozsvár, augusztus 17.

Kun Imréné, a kolozsvári „Tacamul” ékszergyár 32 éves munkásnője 9 éves kislányával együtt cianálkával megmérgezte magát. A kettős öngyilkoságnak szomorú és a mai időkre szerfölött jellemző előzményei vannak.

Kedden délután, amikor az asszony hazatért a munkából, levelet talált az asztalon. A levélben férje, aki állásnélküi soffőr, bejelenti, hogy szerelmes lett felesége barátnőjébe és megszökött vele. A kérdéses barátnő egy nagyváradai lány volt, akit pénteken vitt haza Kun Imre azzal, hogy a szerencsétlenségnek nincsen munkája. Az asszony szívesen fogadta az idegen nőt, akinek a halátlansága és a férje iránt érzett szerelme most a halálba kergette.

A családott asszony kalarábé-levesbe főzte a veszedelmes mérget, amelyből Imre nevű fiacskája azonnal meghalt. Az asszony még betámolygott Mezeiné nevű háziasszonyához és bejelentette, hogy megmérgezte magát. Mire a mentőket kitelefonálták, Kunné is meghalt.

Az öngyilkos nő bucsulevet hagyott hátra, amelyben mindössze ennyit írt: — Boldogtalanná tett a férjem engemet és fiacskámat is. Nincs más megoldás, csak a halál! Hátralevő vagyonnai nem törődöm, csináljanak, amit akarnak. Főnökömet arra kérem, hogy temetéséről gondoskodjék!

A munkáscsalád különben óriási szegénységben élt.

A Skoda-per finiséhez érkezett

A vád- és védbeszéd meghallgatása után a bíróság szerdán délután tanácskozássra vonult vissza

Bukarest, augusztus 17.

A Skoda-per két utolsó tárgyalási napján Seletzki ügyvédei folytatták védőbeszédeiket. Dabija tábornok a katonai megrendelések ügyét, Săvescu a pecsételés kérdését, Radu Rosetti a per politikai vonatkozásait fejtegette.

Szerdán Vasiliu-Cluj tartotta meg nagy védőbeszédét, kitért a vád egész anyagára és

Seletzki ártatlanságát hangsúlyozva, felmentő ítéletet kért.

Vasiliu-Cluj beszéde után Pomponiu ezredes vádbiztos zárt ülésen replikázott, majd ugyancsak zárt ülésen Seletzki Bruno állott fel szólásra. A késő délutáni órákban a hadbíró tanácskozássra vonult vissza.

Lehet, hogy az ítélet kihirdetésére még szerdán este sor kerül.

Az olasz orosz szerződésben új fogalmazást kap a támadó fél fogalma

Olaszország nem akarja megerősíteni a keleti Locarnót

Páris, augusztus 17.

Az Intransigeant értesülése szerint az Oroszország és Olaszország között már régebben megindult diplomáciai tárgyalások nagyon előrehaladtak s minden jel arra mutat, hogy rövidesen létrejön a két ország közötti megnevezési egyezmény, amely teljesen teszi majd a keleti Locarnót.

A francia lap értesülése szerint a tárgyalások nem mentek éppen simán. Olaszország ragaszkodott ahhoz, hogy a kötéendő egyezmény két külön részre tagozódjék. Az első rész legyen a megnevezési szerződés, a másik pedig az ugynevezett semlegességi nyilatkozat. Az olasz diplomácia ennél a má-

sodik résznél kötött ki erősen, mert az volt a törekvése, hogy

megváltoztassa azt az alapot, amelyen a keleti Locarno tulajdonképpen nyugszik. Ez a kényes pont a támadó fél fogalmának politikai szerinti való meghatározása, amit Olaszország nem fogadott még el, illetve nem is fogad el.

Az Intransigeant úgy tudja, hogy az orosz diplomácia engedett az olasz álláspontnak s így a semlegességi szerződésben a támadó fél fogalma új meghatározást kap, amiből — ha formailag nem is, — lényegében módosul a keleti Locarno erkölcsi és politikai tartalma is.

Mussolini elhatározta:

Csökkenteni kell az olasz hadsereg létszámát

A Duce a katonai szolgálati időt is leszállítja

Bécs, augusztus 17.

A bécsi Tageblatt értesülése szerint Mussolini, aki újra átvette a hadügyi tárca vezetését, elhatározta, hogy példát mutat a többi nagyhatalomnak a leszerelésre s egyben bebizonyítja azt is, hogy Olaszországban komoly hajlandóság van a katonaság létszámának csökkentésére.

A Duce a közeli napokban rendeletet készül kiadni, amelyben elrendeli a hadsereg létszámának és a milícia légénységi számának jelentős csökkentését s egyben a katonai szolgálati időt 11 hónapra szállítja le.

A németországi kommunista szervezkedés mozga'ma újra feléledt

Scheidemann rokonait szabadlábra helyezték, de letartóztattak huszonkét polgármestert

Berlin, augusztus 17.

A nemzetiszocialista kormány erőteljesen folytatja a német kommunista titkos szervezete letörésére kezdett akcióját. Az újabb jelentések arról számolnak be, hogy a „Kelt” gyűjtőnévvel jelölt tartományokban állandósultak a kommunista szervezkedések leleplezésére irányuló szigorú razzia. A karhatalmi csapatok különösen az ipari vidékeket szállították meg s még a falvakat sem kímélik. Kedden újabb 33 embert tartóztattak le. A letartóztatottakat a gyűjtőtáborokba

szállítják. A razzia során rengeteg sajtóanyagot foglaltak le, sőt találtak fegyvereket is. Ezek az újabb razzia kétségtelenül bebizonyították, hogy

a kormány minden terrorja ellenére is a kommunista szervezkedések tovább élnek.

A porosz lapok hivatalosnak jelzett jelentései szerint az annak idején külföldre menekült Scheidemann volt kancellár rokonait, akiket a nemzetiszocialista rohamosztatok Scheidemann menekülésével kapcsolatban vádörizethe vettek, kedden szabadlábra he-

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén idegzsák, stb., ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (ostyában) van.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

lyezték. A volt kancellár hozzátartozói rengeteget szenvedtek a gyűjtőtáborban, sőt egyes jelentések szerint az egyik távolabbi rokon öngyilkosságot követett el.

Scheidemann hozzátartozóinak szabadlábra helyezésével szemben azonban, — amint az egyik karlsruhei jelentés mondja, —

örizetbe vettek 22 polgármestert.

A központi kormányzat ugyanis rájött arra, hogy Baden tartományban a városok közgazgatásánál súlyos visszaéléseket követtek el. Letartóztattak még négy párosi tisztviselőt is. A jelentések szerint a vádlottak a visszaéléseket a betegsegélyző pénztárak bevételeivel követték volna el. A letartóztatások azért keltenek nagyobb feltűnést, mert az örizetbe vett polgármesterek valamennyien baloldali, illetve munkás-„városatyák” voltak s így joggal felmerülhet az a gyanu, hogy politikai szempontok húzódnak meg az állítólagos közigazgatási „visszaélések” mögött.

A TERMÉNYTÖZSDÉN IS!

Néhány berlini lap értesülése szerint Hitler kormánya elhatározta, hogy az ugynevezett árja-szakaszt, amit az iparban, kereskedelemben és a pénzügyi életben már szinte mindenütt alkalmaztak, bevezeti a termén-

tőzsdén is. A kérdéses szakasz az a terménnytőzsdén való alkalmazása azt jelenti, hogy ezen túl ott is csak fémjelzett árjak találhatnak megélhetést.

A hír az érdekeltek körében nagy izgalmat váltott ki.

Kolozsváron megalakult az antirevizionista liga

Kolozsvár, augusztus 17.

Hétfőn este érkeztek meg Kolozsvárra a kisanant „önkéntesei” (volontárok), akik a csatolt területek főlzabadtatásért harcoltak. A külföldi küldötségeket a katonaság, a város és a kormány nevében üdvözlöttek. Azután közös vacsora volt a Florida étteremben. A költségeket a város fedezte.

Az önkéntesek kongresszusa kedden délelőtt 11 órakor kezdődött meg az Operában, Deleu Viktor interimbizottsági elnök vezetésével. Deleu a romániai „volontároknak” az elnöke. Az első gyűlésen a jugoszláv, lengyel és cseh kiküldöttek beszéltek, hangsúlyozva, hogy ha kell, fegyverrel is megvédik a jelenlegi határokat. Azután kimondták az antirevizionista liga megalakulását.

Este tovább utaztak Bukarestbe, ahol a kongresszus folytatódik.

Páratlanul olcsó

alkalom, hogy megtekintse

Csehszlovákia

fürdőit és iparcentrumait:

Tátralomnic.

Prága.

Pilsen.

Skoda-Művek.

Marienbad.

Kar'sbad

B. L. társasutazásával aug. 26-tól szept. 3-ig.

Visszajövet egy napig Budapestben tartózkodunk.

Ára:

Brassótól Brassóig II. osztály

Lei 6850. — III. oszt. Lei 5850.

A nagy
tubusára
LEI

22.-

NIVEA fogpaszta

Tehát: csekély kiadás ellenében a legnagyobb előnyök. Minősége — Nivea Gyártásnál a legjobb nyersanyagok — használatban a legnagyobb hatás.

Enyhe, könnyen habzik, ize csodálatosan kellemes, használata gazdaságos. Ez az a fogpaszta, amelyre Önnek szüksége van!

Beiersdorf & Co. S. A. R.
Brasov

Legyen a cseh—román áru-forgalom aránya 1:125

A cseh—román kereskedelmi kamara kiboniatkozási javaslata

Prága, augusztus 17

A csehszlovák-román kereskedelmi kamara úgy a csehszlovák, mint a román kormány elé javaslatot terjesztett, amely a befagyott követelések felszabadítását és a két ország közötti áruforgalom élénkítését kéri.

A javaslat szerint az áruforgalmat 1:125 arányban kelene megállapítani Románia javára. A forgalom 60 százaléka kompenzációs uton bonyolítandó. A román Nemzeti Bank a tervezet megvalósítása esetére készen nyilatkozott, hogy a bevétel 40 százalékát a csehszlovák követelések rendezésére szabaddá teszi.

BENCZEL BÉLA RIPIORTJA

BUDAPEST, AMELYRŐL AZT MONDJÁK, HOGY NEVET

Szines nyári filmszalag a magyar főváros életéből

Budapest, augusztus 17
„Budapest újra nevet” címen — Feld Matyi a pestiek örök nyári szórakoztatója, akinek úgy látszik — legutóbbi a törvényszéken történt öngyilkossága is csak tréfa volt — színes, humoros revüt mutat be a Pestre feljött idegeneknek. Nem láttuk a revüt, mert nincsen sok bizalmunk a hasonló könnyű műfajokhoz — Azonban nem akarjuk kétségbevonni — a revü ha nem is tanító, de szórakoztató tendenciáját és csupán a cím ellen emelünk vétőt...

Hiszen nem mondjuk — pillanatokra, órákra — talán napokra, amíg a gödöllői világjamboree és újabban a közeledő Szent István-hét áldásos idegenforgalma tart, tényleg narkotizálva van a magyar főváros gazdasági nyomorúsága, — a mely most nem is olyan szembeüvő, mert mint már egy előbbi cikkünkben megírtuk, a nyilvános helyeket, éttermeket és színházakat, na meg az „olcsó áruházak”-at is ostrom alatt tartja az idegenforgalom.

De különben sajnos, nem igen, nevet ezen az ünnepélyes alkalmon kívül Budapest. Igaz, hogy Gömbös Gyula magyar miniszterelnök, sorozatos gazdasági és politikai tárgyalásai után — rádiószózatában és a sajtónak adott nyilatkozataiban arról számol be, hogy a gazdasági helyzet Magyarországon állandóan javuló tendenciát mutat, de egy pesti kabarében erre is kimondották a szentenciát.

— Gömbös rózsaszínű szemüvegen keresztül látja a világot, szerinte nálunk tejjel mézzel-folyó Kánaán van — panaszkodik sóhajtván a konferánszié — pedig... — ennél többet azonban nem hajlandó mondani — mint mondja, mert nem akar a kormánnyal összeveszni.

Tény az — ezt a megállapítást objektíven, humor nélkül megteheti az ember, hogy a magyar főváros gazdasági viszonyai — ez alkalommal csak annyit volt alkalmunk meglátni Magyarországon életéből — még mindig elég sulyosak.

Nem mondjuk, Gömbös külügyi áldásos politikája, tényleg számos olyan üdvös gazdasági egyezményhez és szerződéshez vezetett, amelynek jelentőségei máris biztató mértékben érezhető hatását — és a jövőben fokozottabb kihatásai lesznek — de a középeurópai — sőt mondhatjuk immár a világkrisz, nem egykönnyen engedi ki béklyóiból Magyarországot sem.

Addig pedig, amíg a viszonyok legalább csekély mértékben át nem alakulnak, a Budapestre fevetődött újságíró, a jelenlegi helyzet néhány színes filmképként nyújthatja csak olvasóinak.

A NEMZETI KASZINÓ VALSÁGA

Talán zokon fogja venni egy néhány olvasónk, hogy a „krisz-beszámoló” első fejezte egy olyan intézmény válságáról számol be, amelynek fontossága talán egyáltalán nem létező és nem képezheti „nemzeti” vonatkozású panasz tárgyát.

Bármennyire is osztjuk mindenben a kételkedő véleményét, mert hiszen százezreket számolnak a demokráta álláspontunkban senki sem csalhatkozik, mégis meg kell állapítanunk, hogy amikor az immár több mint száz éves Budapesti Nemzeti

Kaszinó ügyével foglalkozunk, csak egy jelentős színnel járunk hozzá a magyar gazdasági élet szerény vázlatához.

Mert minden újságolvasó előtt ismeretes, hogy ennek az előkelő magyar „arisztokratikus” intézmény falain belül keszültek a magyar történelem oldalai, itt születtek és buktak meg az egykori magyar kormányok és miniszterek. A Széchenyi István által alapított nagy tradíciója Kaszinó, később is ugyanabban a „konzervatív” szellemben élte le életét, mint alapítója alatt.

fe És nem lehet tudni, hogy az intézményt fenntartó társadalmi réteg csak — vagy az egész ország gazdasági válsá-

A koronaőr lakásán dob pereg

Ide tartozik szorosan a következő mozaik is, amely egy szomorú árverésről számol be.

Az ódon, exkluzív várban, ahol a Nemzeti Kaszinó tagjai laknak javarészt, a Széchenyi-palotában pergett szomorúan a dob. Néhai Széchenyi Emil gróf koronaőr egy tőzsebírói ítéletből kifolyólag még régebben tizenkétezer pengő megfizetésére kötelezték. A hitelező, mivel az összeget nem kapta meg, most a gróf halála után árverést vezetett a lakásra.

Elárverezték az örök immár híressé vált igazgyöngy manzsetttagombjait, a

ga kezdte ki a Nemzeti Kaszinót, már évekkel ezelőtt, amikor a hatalmas palota földszinti helyiségeit üzleteknek adták ki és csak az emeleti helyiségekbe vonultak vissza a tagok. Azóta a helyzet úgy látszik még rosszabbodott, a tagsági díjak vagy egyáltalán, vagy csak nagyon nehezen folynak be és ha a hióblak nem csálnak (és ezek ritkán szoktak csálni)

akkor a Nemzeti Kaszinó már a közeljövőben becsukja nagytradíciója helyiségeit.

Ismételjük: vajjon az az intézmény és az azt reprezentáló társadalmi osztály vagy az egész ország válsága?

melyek körül annyi per és háboruszkodás zajlott le. Csak négyszáz pengő fizettek érte. Dobraütköztek egy aatót és kisebb antik butorok, festmények kerültek még árverésre potom áron.

Ide tartozik, hogy a tizenkétezer pengő tartozás fejében a végrehajtó, csak négyezer pengőt vett be.

A hátralevő összeg fejében most a Széchenyi-birtokra is árverés kiüzését kérték.

Tempora mutantur... mondjuk az ókori klasszikussal együtt és már csak keveset csodálkozunk a Nemzeti Kaszinó válságán...

A felső tizezer krémje — idegenvezető

Hiszen nem mondjuk, akadnak még a „felső tizezer” tagjai között olyanok is a kik a változott viszonyok láttán, reális pályákon próbálnak elhelyezkedni. Ime egy követendő példa:

A mindinkább fejlődő budapesti idegenforgalom egy új és feltétlenül ötletes foglalkozási ágat kreált. A magyar fővárosba özönlő külföldiek, mivel a magyar nyelvet csak a legkritikáiban bírják, tol-mácsra — idegenvezetőre szorulnak.

Először komoly, lehetőleg diplomás, több nyelvet beszélő férfiak vállalták a cicerone szerepét a Budapestre érkezett külföldiek között.

Később az idegenforgalmi hivatal nagyon helyesen, csinos és intelligens nők

számára is hirdetett pályázatot. És a pályázatot nem várt eredmény és siker koronázta.

Tömegesen jelentkeztek az elég jól do-tált állásokra intelligens fiatal nők, — sokan a „felső tizezer”-ből is, akik az idegenvezetői vizsgát sikerrel le is tették és az utolsó napokban már autókarcok tetejéről, tölcések után intelligensen, vonzóan számoltak be a magyar főváros nevezetességeiről.

Az utolsó három sikeres jelentkező neve: Elek Csibi törvívóhajnoknő, Magyar Sándorné, a tragikus módon elhunyt magyar óceánrepülő felesége — és — least not but least — Odelsalchi Lazzari hercegnő...

A „harmincévesek” és a négyezer lakás

Szomorú színlát a pesti utcán... Egy körüti kirakatban fölfedezek egy tizfifoleres zöld röpiratot. A címe: „A harmincévesek” — Szerkesztője, felelős szerkesztője és kiadója egy-egy állás nélküli diplomás harmincéves.

És a vezércikkől kezdve, a kesernyés humoron keresztül a színes „hirkopfig”, minden cikk, minden mondat és minden betű, a harmincéves budapesti diplomás és érettségizett munkanélküli kiáltó panasza...

1933 döntő dokumentuma...

És ugyanaznap 150 állás nélküli diplomás egy körüti helyiségben értekezletet, gyűlést tart, amelyet a rendőrség szétoszlat. A fővárosi lapok „érdekes” képekben számolnak be a szétosztás körülményeiről. Érdekes, nagyon érdekes képek... Talán az is ebbe a fejezetbe tartozik

még bucsuzól, hogy az augusztus eleji évnegyedben — hír szerint — négyezer lakás cserélt gazdát. A szám maga nem is olyan megdöbbentően nagy, de a mostani hurcolódásokban van valami tragikus. Azelőtt azért költöztek javarészt az emberek, mert a jó élet, a szorgalmas munka módot, alkalmat adott a pesti polgárnak, hogy egy, esetleg két szobával hűvítse a maga rendes kis háztartását. Több szoba, több levegő, több egészség és jólét. Ma fordítva van.

Drága a házber, küzdelmes az élet; szűkebb lakásba kell menni. A pesti polgár összehúzódik és vár. Talán egy újabb költözködéssel, amikor megint kocsira rakhatja a holmiját és eggyel több szobás lakásba mehet...

Hát nevel Budapest

— Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségekben természetes „Ferenc József” keserűvíz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja és így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a Ferenc József víz különösen tiló életmódnál igen hasznos gyomor- és bélszabályozó szer.

Minden felelősség nélkül...

Bukarest, augusztus 17.

Már se szeri, se száma azoknak a rendelkezéseknek, amelyeket a vasutigazgatóság a fürdőjegyekre vonatkozólag kiadott.

A legújabb rendelkezés szerint a vasautazásnál 40 százalékos kedvezményt élveznek az összes fürdőhelyekről azok, akik nem tudják felmutatni a fürdőigazgatóság gyógykezelési bizonyítványát és június 24. után egész jeggyel utaztak a szobanforgó üdülőhelyre.

Ez a legújabb. Így jelentik, de nem felelünk érte. Ebben a rendelet-kaosban senki sem lát tisztán. Mi legalább is nem. Minden valószínűség szerint már a CFR sem.

Do'gozik a széke'y fakiterme ő szövetkezet

Csikszereda, augusztus 17.

Az első széke'y fakitermelő szövetkezet igazgatósága Pitner Árpád dr. elnökletével Csikkarfalván tartotta első ülését. Dr. Pitner az igazgatóságnak részletesen beszámolt az alakuló közgyűlés utáni munka eredményéről. E szerint az illetékes fórumok jóváhagyták a szövetkezet alapszabályait, megtörtént a cégjegyzés és a működési engedély is kéznél van. Minden készen áll a tényleges munkálatok megkezdésére.

Ezután Sztankó Zoltán erdőmérnök a jóváhagyott alapszabályok szerint ismertette az igazgatóság hatáskörét és teendőit.

A szövetkezet alapszabályaiában előírt végrehajtó bizottságba dr. Pitner Árpád, Sztankó Zoltán erdőmérnök és Antal György csikdánfalvi közbirtokossági elnök delegálta az igazgatóság. Egyben utasította a végrehajtóbizottságot, hogy augusztus 31-én vegyen részt a csikszenttamási közösi erdő nyilvános árverésén és elfogadható áron vásárolja meg.

— Tartja magát a buzaár a nagyváradi piacon. Tudósítónk jelenti: A betű piacon a buza ára 340 lej volt. Az árpa 150 lejre zuhant, a rozs 220, a zab 210, a kukorica 220, a széna 50, a lucerna 70, a szalma 3. A bab kilónként 4 lej volt. A buzaár szilárdságát a helyi piacon azaz magyarazzák, hogy a Regát, ahol a csépléseket csak most kezdik meg, rengeteg buza- és lisztkészletet vesz fel a nagyváradi és a bányási piacokról.

Ha butorait tőlünk vásárolja, 3 előnye van:

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izlése lesz!
3. Kézpénzért nagyon olcsón és hitelben is nagyon kedvező feltételek mellett vásárolhat!

SZÉKELY és RÉTI
BUTORGYÁR R-T.

MAROSVÁSÁRHELY — BUKAREST — BRASSÓ

A Lovaregylet plakátja és a magyar szöveg

A Brassói Lovaregylet díszes utcasarki hirdetőablakáról lemaradt a magyar szöveg. Ugy tudjuk, hogy ennek az egyesületnek alapításában és fenntartásában magyarok is résztvettek és vesznek. A most rendezett ünnepségek támogatásához a város is hozzájárult. A város, mely a szükséges anyagi eszközt a magyar adózók banijaiból is meríti. Ugy tudjuk, hogy az egyesület ünnepségeire nagyszámú magyarok bejönnek, akik a városról és jelentős számban járnak el azokra a brassói magyarok is. Ugy tudjuk, hogy az egyesület vezetői üzleti vállalkozásnál is igen tekintélyes mértékben számítanak a magyar fogyasztókra. És mégis a szegény magyar nyelvet azokról a szépen hiálkodó hirdetői alkalmatosságokról, melyek a főbb utakon csilálnak propagandát az ünnepségeknek, lefelejtették. Véletlenül vagy szándékosan. Sőt még a Mihály pajda-utcaiban látesített jegyelárúsi helyen is csak mint megtört, utolsó helyre szorított nyelvet alkalmazzák. A főhelyen a román és német szöveg mellett nem juttattak helyet részére, csak alól az oldalban. Hát így is jó, csak jegyezzék meg jól a magyarok ezt a mellőztetést, hogy akkor is tudjanak róla, mikor városi támogatást kell megszavazni, meg mikor az ünnepségekre jegyet kell váltani és a rendezők üzleti vállalkozásánál üzletet kell kötni. Akinek a nyelvet nem becsülik meg, annak a pénzére se számítsanak.

A Derestyei utat a Kocsis-léle gyáron túl is kiköveztetni a város

Brassó, augusztus 17.

A Derestyei-ut és Zajzoni-ut lakosai régóta panaszkodnak, hogy a legszükségesebb utcarendelési beruházások tekintetében a mostoha gyermek sorsára vannak kárhoztatva. A panasz teljes mértékben indokolt, mert városunk e régen kiépült része más, újabbán keletkezett utcákkal szemben tényleg háttérbe szorult.

Az utóbbi időkben a város vezetősége belátta, hogy e két utca lakosainak jogos panaszait orvosolni kell. Különösen Szele Béla dr., városi tanácsos sürgetéseire régebben világitást, majd vízvezetékét kapott ez a két elfelejtett utca. Most e két ut rendezése jelentős lépéssel tör előre. A Derestyei-uton, közutakról a városi közutakhoz, az állam megcsináltatja a székervet, egészen a Kocsis-gyár közeléig. A város intervenciójára

az utépítés a jelzett helyen nem szakad meg, hanem azt egészen az elágazásig folytatják, még pedig nagy kockakövekkel, úgy, hogy a Derestyei-ut lakói végre megszabadulnak a portól és a sártól

és becsületesen használható utat fogja ezen a részen szolgálni a forgalmat.

A Zajzoni-ut lakosainak kívánsága is rövidesen a megvalósulás stádiumába jut. Ez az utca szakasz tulajdonképpen vitás terület a város és megye között. E vita háttérbeszorításával a közeli napokban egyelőre ideiglenes jellegű utcarendelési munkák indulnak meg ezen a szakaszon is.

Felelősek az utat szintjét és bekapcsolózákat, majd a járdákat is rendezik. A jövő évi városi költségvetés pedig már állandó jellegű rendezésről is fog gondoskodni.

A Derestyei-ut csatornázási munkálatait a jövő évben befejezik. A szükséges vezetéket nem az új utburkolat felbontásával fogják kicserélni, hanem az ut széle alatt viszik el.

A zernesti adóelőnök perújítása a tábla előtt

Anakidején röviden beszámoltunk arról, hogy Stefan Stefanescu volt zernesti adóelőnök, akit legfelsőbb fokon milliók sikasztásért másfél évi fegyházbüntetésre ítélték, a brassói törvényszéknél perújítási kérelmet adott be azzal, hogy ártatlan. A sikasztás értelmi szerzői tulajdonképpen azok az alantas közegek voltak — mondja a perújítási kérelem, akiket a Semmitűszék öt évi fegyházbüntetésre ítélt.

A brassói törvényszék három héttel ezelőtt tárgyalta az ügyet és elutasította Stefan Stefanescu perújítási kérelmét. — Felelősek folytan a táblához került az ügy. A tábla augusztus 24-én dönt az érdekes perújítási kérelemről.

A brassói játékbárlang három napig ismét működött

Állítólag, most a belügyminisztérium engedélye alapján dolgozott a kaszinó

Brassó, augusztus 17.

A Transilvania étteremben fölállított játékbárlang ügye még mindig foglalkoztatja Brassó város közvéleményét. Mint ismeretes, a belügyminisztérium kétszer visszavonta a „falusi házasszonyok szövetsége” elnevezés alatt működő klubtársaságnak kiadott engedélyt. A kaszinó azonban a város lakossága és a helyi hatóságok minden tiltakozása ellenére is megnyitott.

Néhány nappal ezelőtt a belügyminisztérium, illetve annak ideiglenes vezetője, Voicu Nilesu, újból visszavonta a kaszinónak kiadott engedélyt. Az engedély megvonásáról,

amelyet a brassói rendőrség hajtott végre, részletesen beszámoltunk. Nem csak mi, de az egész város lakossága úgy tudta, hogy ez a kaszinó valóban megszűnt.

A hiedelem azonban nem vált valóra, a mennyiben

néhány nappal ezelőtt a kaszinó újból megkezdte működését.

Vigan folyt a játék, forgott a rulett és uszott a pinkán a szegény emberek pénze.

A kaszinó újbóli megnyitásáról a rendőrség is tudomást szerzett. Fel is szólította a kaszinó tulajdonosait, hogy mutassák fel a működési engedélyt. Ezt azonban nem tudták

előmutatni, hanem arra hivatkoztak, hogy a belügyminisztérium telefonon engedélyezte a kaszinó megnyitását.

A rendőrség várt két napig. Miután azonban még mindig nem prezentálták a felsőbb engedélyt, a vármegyei prefektúra intézkedésére tegnapelőtt újból bezárták a kaszinót.

A kaszinó tulajdonosai azonban az újabb betiltást sem vették tudomásul, hanem értesüléseink szerint most Bukarestben szaladgálnak, hogy a belügyminisztériumtól megint kiverekedjék az engedélyt.

Lezuhan az emeletről egy brassói leány

Koponyaalapi törést szenvedett és állapota válságos

Brassó, augusztus 17.

Sulyos szerencsétlenség történt kedden délután a Porond-utca 6. szám alatt. Florea Zsuzsanna cselédleány leesett az első emeletről és agyrázkódást szenvedett.

A fiatal cselédleány az első emeleten szolgált. Kedden délután kiment a verandára és ott foglalatzkodott. Nem lehet tudni, hogy megcsuszott-e, vagy pedig kihajolt az erkélyen, de tény az, hogy a ház lakói hatalmas sikolyra lettek figyelmesek, amit egy test tompa zuhanása követett.

Kirohantak az udvarra, ahol borzalmas látvány tárult szemük elé. Az udvaron, a földön, összetört testtel ott feküdt Florea Zsuzsanna cselédleány. Azonnal értesítették a mentőket, akik az összeroncolt leányt a Márcescu-kórházba szállították. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy

Florea Zsuzsanna koponyaalapi törést szenvedett és így állapota rendkívül sulyos.

A vizsgálat a szerencsétlenség ügyében folyik.

Három helyen egyszerre tüzet jelez a tűzjelző

Bolgárszegben szerda délután három tüzeset is volt

Brassó, augusztus 17.

Szerdán délután egyszerre három helyen is tűz ütött ki Brassóban. Délután ötóra felé a Bolgárszegben levő 144-es és a 126-os számú tűzjelző készülék figyelmeztette egy és ugyanazon időben a tűzoltókat, hogy a Bolgárszegben tüzzel pusztít. Alig hat percre rá a 126-os ugyancsak bolgárszegi tűzjelzőkészülék szólalt meg a tűzoltóaktanyában.

Tekintve, hogy három helyről jelezték a tüzet, a tűzoltóság két pumpával ellátott kettős tűzoltócsoporthoz vonult ki a helyszínre.

Megállapították, hogy két helyen ég. Az egyik tűz a Coastei E. utca 70 szám alatt pusztított. Itt kigyulladt Kaller József csürje, amely

néhány pillanat leforgása alatt porrá égett.

A lángok átcsaptak a Coastei C. 26 szám alatt levő házra, amely Vetrice Miklós tulajdonát képezi. A lángok teljesen el-

emésztették a ház fedelét és padlását. A tűzoltóknak egyórai megfeszített munka után sikerült a többi házakat izolálni és a tüzet lokalizálni.

Ezzel egyidejűleg a mintegy nyolcvan méterre levő Pajistei-utcaiban hatalmas lángokban égett Clifea Joan háza. A tűzoltók erőfeszés és gyors közbelépésének eredménye, hogy

a ház tetején és a padláson kívül semmi más nem égett el és így a házat magát sikerült megmenteni.

A rendőrség mindhárom tüzeset ügyében megindította a vizsgálatot. Megállapították, hogy a harmadik ház a Pajistei-utca 70. szám alatt pusztított. Itt kigyulladt Kaller József csürje, amely

ottlévő főzőkályhától gyulladt ki. A kályhából kipattanó szikra meggyújtotta a csűr deszkafalait. A csűr egyébként az Első Erdélyi biztositva volt.

Az új betegsegélyzői törvény békéltetést teremt munkás és munkaadó között

Az egyheti betegpénzzel visszaél a munkás, de visszaél a munkaadó is

Brassó, augusztus 17.

Az új társadalom biztosítási törvény életbe lépése és az azzal kapcsolatos tisztviselői „inkadrálások” országszerte elégtelenséget keltettek. Különösen vonatkozik ez a társadalom biztosítási törvényre, amelynek egyes intézkedéseivel egy a munkások, mint a munkaadók elégedetlenek.

Nem egy ízben konkrét példákkal bizonyítottuk, hogy a munkásokat a társadalom biztosítási törvény valósággal kiszolgáltatja a munkaadóknak, azzal, hogy betegség esetén a munkaadókat kötelezték egyheti bérösszeg kifizetésére.

lajdonképpen nem tettek egyebet, minthogy a betegsegélyző pénztárt, amely oly horribilis összegeket szed be a munkásoktól és munkaadóktól, szociális támogatásra,

mentesítették a tényleges munkássegélyezés kötelezettsége alól,

mert közismert, hogy a megbetegedések leggyakrabban legfeljebb egy héttel tartanak és így a leggyakoribb támogatást jóformán a munkaadók nyakába zudították. A munkásbiztosító így tehát csak a ritkábban előforduló esetekben, a hosszabb betegségek esetén támogatja a pénztári tagot.

A tiltakozás a törvény rendelkezése ellen, hogy a munkásoknak e törvény alapján, ahol a

mindezideig semmi eredménye nem volt. A brassói munkakamara vezetősége figyelmeztette a munkaadókat, hogy mindaddig, amíg a törvényt módosítják, lehetőleg ne tegyék az utcára azokat a munkásokat, akik az első hét napi betegidőre járó fizetésüket kérik.

A munkaadók meg is ígérték, hogy a törvény helytelen intézkedését nem fogják a munkásokkal szemben érvényesíteni. Vannak is munkaadók, akik ezt az ígéretet betartották. Itt van például Gyula Valér főgépész esete, akit, — mint annak idején megírtuk, — Fink brassói fűrészgépgyár elbocsátott állásából, mert beteg lévén, a törvényesen kijáró hét-napi fizetést kérte. A munkaadó egyszerűen megtagadta a fizetés kiadását, de miután a törvényes intézkedéseket kikérülni nem lehetett, mégis kifizette a hét napot a gépésznek. Mindössze csak az elbocsátást nem vonta vissza.

Más oldalról is sulyos panaszok merülnek fel. Biztos tudomásunk van arról, hogy

a brassói és brassóikörnyéki vállalatok egy része a munkásokat csak azzal a feltétellel veszik fel, ha írásba adják, hogy betegség esetén nem követelik a törvényesen kijáró fizetést.

A munkások pedig, akik örülnek, hogy kenyeret kapnak, ebbe a törvénytelen ségbe belemennek.

A brassói munkakamara több ilyen irányú panaszt kapott. Az illetékesek figyelmeztették is a munkáltatókat, hogy az ilyen előre megkötött megállapodás ellenkezik a törvénnyel. A munkaadók a felszólításra azzal válaszoltak, hogy amikor ezt a kikötést teszik, csak — védekeznek.

A munkaadók ugyanis arról panaszkodnak, hogy egyes munkások a törvény intézkedését saját előnyükre használják ki. Így például beállnak munkába, egy napig dolgoznak, aztán betegséget szimulálnak. Egy napi munka után pedig hét napi fizetést kapnak és ezzel tovább állnak. Aztán egy másik vállalathoz szegődnek, ahol ugyanezt megcsinálják, becsapják a munkáltatókat.

A munkakamara vezetőinek mindenesetre kötelességük ebben a kínos kérdésben végre rendet teremteni. A helyzettel visszaélő munkásokkal szemben, akik egy napot dolgoznak azért, hogy hét napi fizetést élvezzenek és ezt a szélhámoságot rendszeresen üzik, erősen fel kell lépni. Mert ha nem, ezek a munkások azoknak a munkásoknak az érdekeit veszélyeztetik, akik becsületes munkával akarják kenyerüket megkeresni és akaratukon kívül betegednek meg.

Ugyanakkor azonban a munkaadóknál is erősen oda kell hatni, hogy a betegség idejére járó fizetés ne legyen továbbra is ürügy a munkások elbocsátására.

Segélyezik a rendőrlegénységet

A zenészek országos egyesülete jövő szerdán, augusztus 25-én nagy koncertet rendez az Astra-mozgóban. A szindikátus vezetősége megállapodást létesített a brassói rendőrséggel, amely szerint a jövődelem nagyrészt a rendőrségi legénység gyermekeinek felsegélyezésére fordítják. Tekintve, hogy az estély jótékony célokat szolgál, a rendőrök elhatározták, hogy maguk is segídekni fognak a jegyek elhelyezésében. Az estély iránt egyébként, amely művészeknek ígérkezik, általános érdeklődés nyilvánul meg.

Halló! — Hová sietnek, uraim?

Megyünk a NISTOR-kertbe,

ahol mindennap frissen csapolt Czelli-sör és erdélyi faiborok kaphatók. Jászbanda tekejáték minden délután. Horrá! Beszünk mindnyájan együtt oda, ahol Bar Feminá vár Str Mihály Vitezlul 14 (Gvár...)

Több volt, mint élmény...

„Julia szép leány“ Brassóban

Páratlan sikert aratott a szokatlan szépségű székely balladájának

Hozzánk is eljutott végre a „Julia szép leány“, ez a lélekbeli fakadt, busongó, izig-vérig székely teremtes, hogy halvány arcát mi is megláthassuk, kedvese feletti bánkodását mi is meghallgathassuk. A balladából lépett ez a törekény, finom nőalak az „Astra“ színpadára, hogy néhány órára elmerülhesünk a székely nép, a székely lélek sajátos szépségeiben, amelyeket csak avatott író tolla tud ilyen maradéktalanul tolmácsolni. Nekünk írták ezt a balladáját és mi büszkén valljuk magunknak Juliát, ezt a székely televényből fakadt különös, szép virágot, amelynek látására mindnyájunk szemében felcsillan annak a bizonyítéka, hogy vágyjuk és megértjük ezt az egészen kivételes színpadi alkotást.

„Julia szép leány“ a sors kegyes játéka folytán három olyan derék embert mondhat apjának, mint Nyirő József, Keresztes Károly dr. és Haáz F. Rezső. Az első csengő szavakat, egy író lelkének áldott megnyilatkozását adta ajkaira, ősi melódiákkal, édesen bus székely nótákkal vette körül a második, felöltöztette és szemnek, léleknek egyaránt tetsző székely vidékkel, ismerős tájakkal díszítette a harmadik. A három apa nem farkadott Juliával szemben, aki szavak és dalok nemes zenéjének a kíséretében, hamisítatlan székely környezetben úgy toppan elénk, mint a testetöltött ballada maga... Megkap, megrikat és ellenállhatatlanul sodor vissza az elmúlt századok kódéba, ahol Julia szép leány és társai tanyáznak. Hallga, csak, hallga... Nyirő mesél nekünk!

Mindannyian együtt bánkodunk Jósával, aki nem akarja a kiszemelt gazdag lányt elvenni, mert Juliát, az érényekben dus, szép lányt szereti. Ki is átkozza apja, hát elmege és meghal a szentpáli csatában. Szemünk látára hervad, halványul Julia, eszt is veszti társatlan szomorúságában, amelynek árnyéka elhatalmasodik felette. Hiszen azon a buzamezőn viszik át halott kedvesét, ahol elindult buzavirágot szedni. Megdöbbenően hallgatjuk, amint a strázsamester Kerekes Jzsák balladáját meséli el a katonáknak. Ámulva figyeljük a csirögölgőt táncoló legény ördögös mozgását. Ott vagyunk Juliával akkor is, amikor menyasszonyi ruhában pompázva, elesett kedvesét várja a buzamezőn. Már régen legördült a függöny, amikor még ott csengnek füllünkben a sirató ének szívezzsóló, panaszos hangjai.

A sepsiszentgyörgyi és udvarhelyi műkedvelők együttese, a műkedvelői színvonalat messze túlszárnyaló színjátszóról tett tanúságot. Minden szereplő átértette szerepe fontosságát. Természetes, sallangmentes játéka, helyes meglátásai és felfogásuk következtében olyan sikert arattak, hogy hivatásos és elsőrendű színészeket sem fogadhatott volna nagyobb siker és elismerés.

Győrbíró Panni, aki „Julia szép leány“-t alakította, sokszínű játékaival, kivételes átérzésével és tudásával, valósággal lelke volt az előadásnak. Nem maradnak mögötte a sikerben Antalffy István és Kórody József sem, akik szintén megérdemelt tapsokat arattak. Keresztély Gyula és Papp Dezső bámulatosan hű és megkapó alakításokban tárták elénk a „székelyt“. Az utóbbi főleg bravuros csúrlöngölő-toborzó szerű táncával ragadtatta el a közönséget. Méltón illeszkedtek az együttesbe a többi szereplők is, akik élénken hozzájárultak ahhoz, hogy a brassói magyar műértő közönség minden tekintetben kifogástalan előadást lásson és halljon.

Előadás előtt Nyirő József, a neves író, a balladájának kitűnő és közismert szerzője tartott magvas bevezetőt, amelyben a székely balladák jelentőségét ismertette.

A zenekart Keresztes Károly dr., a „Julia szép leány“ zeneszerzője vezényelte, aki avatóságáról ezúttal, mint dirigens is tanúságot tett. A zene, amely stílusos kísérelje volt az

előadásnak, a szerző kivételes zenei tudását és invencióját bizonyította.

Külön meg kell említenünk a művészi kiváló diszleteket, amelyeket Haáz F. Rezső, a kitűnő művész „álmodott“ a színpadra. A hamisítatlan székely millió, az életet lehelő kulisszák a közönség körében általános és maradandó tetszésre találtak.

A szépségű közönség úgy az illusztris szerzőket, mint a balladájának kitűnő szereplőit, meleg és lelkes ünneplésben részesítette.

Nagy elismerés illeti a Brassói Magyar Dalárdát is, amelynek segítségével ez a feledhetetlen színpadi alkotás Brassóban a közönség elé kerülhetett.

A sikeres előadást ma este megismétlik. Utána a szerzők és a szereplők tiszteletére társasvacsera lesz a Redout kéktermében.

Jegyek elővételben Bojér Sándor Kapu-utca 46. szám alatti papírüzletében, este 7 órától pedig az Astra-mozgó pénztáránál kaphatók.

Feketelistát akarnak a brassói kereskedők készíteni

Csak az kerül a fekete listára, aki egy éve nem fizet

Brassó, augusztus 17.

Néhány héttel ezelőtt nagy feltűnést keltett az a hirdetésünk, amely szerint a brassói háztulajdonosok feketelistát akarnak összeállítani azokról a lakókról, akik rosszindulatúan nem fizetik a házbéreket. A háztulajdonosok annak idején a fekete lista összeállításának szükségességét azzal indokolták, hogy a rendkívül magas adóterhek leszállítása érdekében megkezdett akciójukat a nemfizető lakók listájának bemutatásával akarják alátámasztani.

A háztulajdonosok után a brassói kereskedők is akcióra készülnek a hitel megvédelmézésére és annak helyreállítására. Értesüléseink szerint a brassói kereskedők egy nagyobb csoportja mozgalmat indított a rosszindulatú adóssokról szóló „fekete lista összeállítására“.

A kereskedők azzal érvelnek, hogy ma, amikor mindenfelé csak készpénzért árulnak, ők még mindig adnak hitelbe. Brassó talán az ország egyetlen városa ahol még hitel lehet kapni. Ennek ellenére vannak vevők, akik tudnának és mégsem akarnak fizetni.

A kereskedők eredeti terv szerint a feketelista mozgalomba Brassó összes kereskedőit be akarják vonni, hogy a feketelista érvényét minden ke-

reskedőre ráoktrojálhassák. A mozgalom vezetői nyilvánvalóan tudatában vannak annak, hogy vannak adóssok, akik azért nem fizetnek, mert pillanatnyilag nincs miből. Ebben az esetben indokolatlan volna ezeket is felrakni a fekete listára, elzárva őket attól a lehetőségtől, hogy addig, amíg pénzhez jutnak, árut kapassanak hitelbe, vagy részletfizetésre.

Valószínű, hogy csak azokat az adóssokat veszik fel a feketelistába, akik tartozásait legalább egy éve nem törlesztették.

Értesüléseink szerint a mozgalomba bevonják a különböző kereskedelmi szervezeteket és azokon keresztül valósítják meg a tervet.

Ez a készülő feketelista szomorú mementója Brassónak. Ez a város ugyanis, amely nemrégben még kereskedelmi aránylag kitűnő viszonyoknak örvöltött és keményen állta az egyre fokozódó krízis hullámveréseit, ma gazdaságilag súlyos a lejtőn. Az országos válság Brassó kereskedelmét is nagyon kikezdte és a város lakói valósággal szeizmográfyszerűen érzik, miként válik nap-nap után súlyosabbá a helyzet. Ha így haladunk tovább, nemcsak Brassó is eléri a többi Erdélyi városok szintjét.

Még egy ítélet a keresztvári közbirtokosság ügyében

Brassó, augusztus 17.

Ugy látszik, hogy a keresztvári közbirtokosság sorsa megpecsételődött. Alig van ugyanis olyan hónap, hogy a Keresztvár lakosságának tulajdonát képező erdő és fa miatt valamilyen per ne születne.

Miután a Semmitőszék előtt az erdővel kapcsolatban a perek egész halmaza fekszik, azok, akik a döntést nem bírják kívánni, pereskednek.

Ezúttal egy új személy is belekapcsolódott az ügyvédek, a közbirtokosság és a minisztérium harcába: Indig László keresztvári kereskedő, aki a Turtea ügyvéd által kitermelt fát, amelynek elszállítását a földművelésügyi minisztérium hónapokkal ezelőtt letiltotta, megvásárolta a közbirtokosságtól.

Ezt a fát, mint ismeretes, Steinmetz József fakeskedő termelte ki, annak a szerződésnek az alapján, amelyet Turtea dr. ügyvéd kötött. Turteának viszont a törvényszék ítélte oda a fát, a közbirtokosságtól járó ügyvédi honorárium fejében.

Miután a famennyiséget kitermelték Steinmetzék, a földművelésügyi minisztérium rendeletileg betiltotta a kitermelt fa birtokbavételét, azzal az indoklással, hogy Turteát, illetve a vele szerződő termelőket nem illet meg a fa. Tulajdonképpen ebből a letiltásból származnak azok a perek, amelyekről több cikkben is részletesen beszámoltunk.

Turtea dr., aki a Semmitőszék feletti bíróságon a pereket, mint ismeretes, néhány héttel ezelőtt a bíróságtól megvásárolta a fát, a közbirtokosságtól

leges anyagát képező famennyiségre a folytatólagos végrehajtás kimondását kérte.

Miközben a folytatólagos végrehajtás ügye a járásbíró előtt feküdt, a kereszlvári közbirtokosság megengedést létesített Indig László kereskedővel, amelynek értelmében az egész fát ennek a kereskedőnek adja el.

Az adásvételi szerződés keresztlvitelbe azonban komplikációk állottak be.

Az illetékes hatóságok ugyanis megakadályozták, hogy Indig László a közbirtokosságtól megvásárolt fát birtokba vegye, mivel a fára Turtea dr. ügyvédnek a folytatólagos végrehajtás kimondása folytán egyelőre elsőbbségi joga van.

Indig László, a fa vevője, erre igényt perit indított a járásbírósnál, kérve, hogy a közbirtokossággal megkötött szerződés alapján helyezze a megvásárolt fa birtokába.

A járásbírósság hosszas tárgyalás után Indig Lászlót elutasította keresetével.

A tárgyaláson Steinmetz és Turtea dr. megbízottai többek között azt igyekeztek bizonyítani, hogy az adásvételi szerződést Indig László antdatálva kötötte meg, azután, miután Turtea dr. már beadta a folytatólagos végrehajtás elrendelésére vonatkozó kérését. Ezenkívül más jogi kifogásokat is emeltek, amelyek alapján a járásbírósság elutasította keresetével Indig Lászlót. Az ügy felebbesztésén minden valószínűség szerint a brassói

Augusztus 18-tól **„1933“** nagy filmje!
Egy nagy szenvedélyes szerelem története!

A szerelem, a boldogság, a három királyi udvar fénye és ragyogása:

BÁRÓ TRENCCK filmben.

II-ik Frigyes, Mária Terézia, Katalin cárnő dicsőséges uralkodásának szerelmi himnusza. — Főszerepben:

OLGA TSCHETCHOWA

(Katalin cárnő).

DOROTHEA WIECK

(II. Frigyes huga).

THEODOR LOOS

(II. Frigyes).

HANS STÜVE

(báró Trenck gárdatiszt)

ANTON POITNER

(Trenck pandur).

PAUL HORBIGER

Nagyobb mint a Ben-Hur, tökéletesebb, mint Ave Cesar, halhatatlanabb, mint a Hindu síremlék.

A filmek filmje jön az **Astrába.**

A „Fikák“ írója

A B. L. egyik legutóbbi számában „Fikák“ címmel egy novellát közöltünk, amelynek szerzője Both Pál. Sajtóhírből folytatán a szerző neve helyett Róth Pál neve jelent meg.

Turisztika

AZ „ENCIAN“ vasárnap, augusztus 20-án Pojána-Rozsnyó kirándulást rendez (fürdőtura). Indulás a Porond-tórról reggel félhétkor. Vezető: Hinorani József.

Báró Trenck Brassóban
Sajtóbemutató az Astrában

Brassó, augusztus 17.

A film, amelynek címe „Báró Trenck“, dupla szenzációt jelent Brassónak. Először, hogy romániai premierje Brassóban van a filmnek, másrészt pedig, hogy nem szecsonsláger, hanem mesteri tökéletességgel megalkotott filmóriás, amelyet három-négy évben egyszer produkál a filmtechnika. A film, amely a filmrendezői zsenialitás csúcspontja, joggal sorolható a Ben Hur, Ave Caesar és a Hindu síremlék csoportjába.

Nagy Frigyes kedvencének, Trenck bárónak, szívbemarkoló nagy szerelme a film lenyűgöző témája. Hans Stüve játssza Trencket briliáns művészetével. Partnereje Olga Tschetchowa Katalin cárnő szerepében. Nagy Frigyeset Theodor Loos alakítja, huga Dorothea Wieck, akit legutóbb Marica grófnő címszerepében láttunk. A film Jókai Mór regényének alapjaitól kezdve, feldolgozta Bruno Franck. A film eseménye három császári udvarban a német, orosz és osztrák királyi házból játszódik le. Az uralkodóházak minden fénye, pompája ragyogása visszatükrözik a filmen. Báró Trenck és az Astra mozgó nagyon nagy sikerre számíthatnak.

A szász szövetségi teniszversenyen minden számban brassóiak győztek

Brassó, augusztus 17.

Keden este fejeződtek be a Szász Sportszövetség által rendezett teniszversenyek, amelyeknek minden számát a brassóiak nyerték meg. A verseny 3 napig tartott, az ideális feldolgozó Cenk-alatti pályán. A mérkőzések nagyszámú közönség nézte végig. A verseny rendezése kifogástalan volt, ami hald Fromm érdeme.

Eredmények:

Férfi egyes:

1. Schmidt 6:3, 6:1, 6:4.

2. Székely.

3. Knall és Gross.

Férfi páros:

1. Schmidt—Székely 6:4, 8:6, 9:7.

2. Knall—Hönig.

Erdős, szép küzdelem, a nap legizgalmasabb és legszebb versenye.

Női egyes:

1. Teutsch 6:4, 6:4.

2. Orendi.

3. Klees és Sturm.

Női páros:

1. Teutsch—Orendi 6:4, 6:5.

2. Wessely—Wildmann.

Vegyes páros:

1. Teutsch—Schmidt 6:2, 6:2.

2. Teutsch—Hönig.

A díjazás után este 9 órakor volt a klubház.

SOLTÉSZ JÓZSEF:
CSALÁDI- ÉS WEEKEND-HÁZAK

Anyagismertetés, építkezések végrehajtása, modern építőanyagok, tervrajzok, költségvetések stb.

Ára 60— lej.

RERICH BÉLA:

KERTES HÁZ

Hogyan építsünk kertes házat és hogyan rendezzük be házi kertünket? Számtalan kislakásos családi kertes ház terve, 46 szöveg közötti ábrával.

Ára 90— lej.

Kapható és postán is megrendelhető a **BRASSÓI LAPOK** KÖNYVOSZTÁLYÁN

Dagad a Damo-ügy

Őrizetbe vettek két munkanélkülit, akik husz lejért megverték az „újságíró”

Temesvár, augusztus 17. Néhány nappal ezelőtt megírtuk, hogy ismeretlen tettesek megtámadták és véresre verték Damo Jenő hetilapszerkesztőt. A Bánság fővárosában most óriási feltűnést keltett, hogy a rendőrség őrizetbe vette Miu Mihály és Zoben Hermann munkanélkülieket, akik bevallották, hogy a támadást ők hajtották végre olyképpen, hogy egy nagy alumínium kulccsal kétszer fejbevágták Damot és azután elmenekültek.

A munkanélküliek elmondották, hogy a támadást

Dornhelm Andrásnak, Dornhelm Jenő tekintélyes temesvári textilkereskedő fiának felbujtására követték el.

Damo hetilapjában erősen támadta Dornhelmeket, a bosszúterv ezért született meg. A rendőrség kihallgatta Fischer Ernőt, Dornhelmék alkalmazottját is, aki bevallotta, hogy a felbujtásban neki is része van.

A munkanélkülieket, akik végtelen nyomorukban hír szerint 20—20 lejért és egy-egy ócska nadrágért vállalkoztak a tette, az ügyészéi fogházba szállították.

Noha Temesváron Damo támadásai is nagy felháborodást váltottak ki s noha a városban sajtótevékenység ürügye alatt álhirlapírói társaság garázdálkodik, a felbujtást és a támadást mégis elítéli mindenki.

Hlinka beszédet mond a tótok naggyűlésén

Prága, augusztus 17.

Csehszlovákiában új Tuka-per készül... Jelentettük, hogy az elmúlt vasárnap a tótok hatalmas méretű vallási ünnepe tartanak, az ünnep azonban tót nemzeti jellegű is lesz az összes tót vilákok felvonulása következtében. A tótok első püspökének, Pribina fellépésének 1100-ik évfordulóját ünneplik a Felvidék őslakói.

Az ünnep vasárnap le is zajlott, de nem olyan zavartalanul, ahogyan a cseh hatóságok elképzelték. A rendezőség ugyanis, nyilván a hatóságok kifejezett óhajára, a szónokok közé nem vették fel Hlinkát, a tót tömegek vezérét, aki az utóbbi időben kiújult erővel állott az autonomista mozgalom élére. Hlinka azért megjelent az ünnepségen és már egyszerű megjelenése is alkalmas volt arra, hogy a tótok mai hangulatában jellemző események előidézője legyen. Néhány hivatalos és a kormány kedve szerinti szónok meghallgatása után ugyanis a hatalmas tót néptömeg hangosan kezdte követelni, hogy Hlinka beszéljen neki. Zűrzavar és tumultus keletkezett. A rendfenntartó csapatok gyengéknek bizonyultak. A tömeg kezdte elveszíteni a türelmét s tartani lehetett attól, hogy a nagyszabású tervezett ünnepélyből nagyszabású tót zarárgás lesz.

A legizgóbb hangulatban aztán a rendezőség — kényszerhelyzetben lévén — pódiumra engedte Hlinkát. És a tótok vezére ezuttal sem tagadta meg magát: hatalmas beszédet tartott a tót önkormányzatról és az izzó hangulatban levő tót tömeg támogatása mellett követelte újra a tótok földjének a gazdasági, közigazgatási és közművelődési önkormányzatot.

A beszédet meg kellett hallgatniuk a cseh hatóságoknak is, mert Hlinkát kiszéni hívei köréből lehetetlen feladat volt. A tömeg azonban eloszlott, a tót autonomista vezér magára maradt s akkor már bátran fel lehetett lépni ellene. — Nyomban meg is indították a bünvádi eljárást s bár nem tartóztatták le, de állandó felügyelet alatt tartják Hlinkát.

A bünvádi eljárás híre óriási izgalmat váltott ki a tótok között. Az egész tótföld izgalomban van, a tót lapok pedig megbotránkozással tárgyalják ezt az „újabb cseh merényletet”. Ugy látszik, — írják, — hogy a prágai kormány újabb Tukapert akar kierőszakolni. Ne felejtse el azonban a kormány azt, hogy a tótok ma már inkább tudják, hogy mit akarnak és hogyan, mint a Tuka per idején s egyáltalában nem riadnak vissza attól, hogy méltó feleletet adjanak Prágának az újabb erőszakoskodásra.

— Idős főpap, mint életmentő... Temesvárról jelentik: Rech K. Géza apátpüspósa a sági strandon kimentette egy fürdőző életét. Az idős főpapot, aki korához képest szokatlan fizikai kondícióval rendelkezik, a gratulálók egész tömege üdvözölte.

A félhivatalos Dreptatea...

A transzferrmoratóriumot el kell rendelni,

de a kormány barátságos kiegyezésre készen áll

Bukarest, augusztus 17. A kormány hivatalos lapja, a Dreptatea, szerdai számában nagy cikkben foglalkozik a transzferrmoratóriummal. A Dreptatea hangsúlyozza, hogy a külföldi fizetések további teljesítése merénylet volna a stabilizáció ellen.

Pénzügyminiszteri körökben nyomatékosan felhívják a figyelmet arra, hogy a kormány a barátságos kiegyezésre készen áll. Szeptember 5-én a külföldi hitelezőkkel már meg is kezdik a kormány küldöttei a tárgyalásokat.

A megsértett pénzügyi tisztviselők Madgearut bíróság elé akarják állítani

Bukarest, augusztus 17.

A pénzügyi tisztviselők szövetsége elhatározta, hogy Madgearu pénzügyminisztert a tisztviselők jogtalan áthelyezése miatt törvény elé állítja.

Ugyanekkor a szövetség felhatalmazta tagjait arra, hogy a pénzügyminisztertől aki a tisztviselőket súlyosan megsértette, tetszésük szerint vegyenek elégtételt.

Kuba elmenekült elnöke Németországban telepszik le

Havanna, augusztus 17.

A büntetőtörvényszék gyilkosság és közpénzek eltulajdonítása miatt bünvádi eljárást indít Machado volt kormányelnök

és három volt minisztere ellen. Az elmenekült kormányfő, a hírek szerint, Németországban kíván letelepedni, ahová állandólag már a jövő hét folyamán utazhat.

Letartóztatták az aradi volt polgármesteri titkárt, mert zsarolt

Ötvenezer lejt követelt, de 2500 lejjel is megelégedett

Arad, augusztus 17.

Az aradi rendőrségnek sikerült tettenérnie egy zsaroló álhirlapíró. A tettenérés természetesen az azonnali letartóztatást is maga után vonta s így Fisan János, aki ténylegesen hirdetésszerző az egyik aradi román lapnál, azonban előszeretettel adja ki magát újságírónak is, jelenleg már az ügyészéi fogházban ül.

Fisan János annak idején polgármesteri titkár volt. Sok ismeretséget szerzett már ekkor. Ismeretét is szerzett hivatali ténykedése idején s most ismereteit és ismeretségeit egyaránt kamatoztatni akarta.

A napokban felkereste Pap Miklóst, az aradi városháza gondnokát és előadta neki, hogy egyik rendőrkormányzó barátjánál két rendkívül súlyos feljelentés is van Pap ellen. Bizonyítékul egy jegyzőkönyvet is mutatott, amit állítólag a rendőrségen vettek fel. Fisan természetesen nem minden cél nélkül közölte ezt a „titkot” Pap Miklóssal. Nem is keltett sokat, hanem kijelentette, hogy neki a rendőrkormányzó nagyon bizalmas barátja s így aztán minden veszély nélkül el lehet simítani az ügyet — 50 ezer lejjel.

Pap Miklós látta, hogy zsarolóval áll

szemben. A mutatott rendőrségi jegyzőkönyv is nagyon gyanús volt, kidobta tehát Fisan azzal, hogy neki is van ismeretsége a rendőrségen s majd utánanézet a dolognak. Fel is kereste Tasca Romulus detektívet, aki jó ismerőse s elmondotta neki az esetet. A detektív nem sokat gondolkodott, hanem nyomban jelentést tett a zsarolási kísérletről Iancu Traian rendőrigazgatónak. Iancu Traian aztán érintkezésbe lépett Pappal s együttlétet dolgoztak ki, hogy a zsarolót tettenérhessék. Pap izent Fisan után, hogy meggondolta a dolgot s hajlandó valamit áldozni. Fisan meg is jelent s

az 50 ezer lejt leengedte 2500 lejre.

Ebből — bementése szerint — ezert magának tart meg, a többit pedig a komisszárnak adja át, aki a jegyzőkönyveket megsemmisíti.

Pap a 2500 lejt előre megjegyzett bankkártyával kifizette Fisannek s aztán annyira udvarias volt, hogy kikísérte őt még a folyosóra is. Itt jó hangosan figyelmzettette Fisant:

— De aztán jól intézze el a dolog a komisszár ural!

Ez volt az előre megbeszélte jel. Az el-

dektívek előléptek és nyomban kikutatták a sápadt Fisant, akinél, természetesen, megtalálták a megjegyzett bankjegyeket.

Nyomban előzetes letartóztatásba helyezték, majd a jegyzőkönyvezések befejezése után átadták az ügyésznek.

Aradon a zsaroló álhirlapíró poruljárása nagy meglepetést keltett.

A gödöllői dzsemborinak halottja van

Budapest, augusztus 17.

A gödöllői cserkész táborban hétfőn, a dzsembori utolsóelőtti napján, Confu Ioan szatmári tanár, a román cserkészek egyik vezetője rosszul lett és összeesett. A nagybeteg férfit a budapesti II. számú sebészeti klinikára szállították, ahol Mak-kai sebésztanár, miután belcsavarodást állapított meg, azonnal műtétet hajtott végre rajta. Az orvosi beavatkozás nem járt kellő eredménnyel, mert Confu kedden reggelre kiszorodott.

A hirtelen elhalt tanár temetéséről a budapesti román követség gondoskodik.

Elszász már tiltakozik a német emigráció befogadása ellen

Páris, augusztus 17.

Az elszázi kereskedelmi kamarák tiltakozásukat fejezték ki az ellen, hogy a német menekültek tömegesen ellepik a határszéli vármegyéket.

A metzi kamara tiltakozásában hangsúlyozta, hogy a menekültek csapást jelentenek a német kereskedőknek. A colmari kamara azt a javaslatot terjesztette elő, hogy ezeket a menekülteket a Népszövetség mandátuma alá tartozó területeken helyezték el.

Ez a jelentés világosan bizonyítja, hogy a menekültek ügye lesiklott már az érzelmi és lelki tallajokról és

a befogadó országok a német menekültekben nem látnak egyebet, mint vetélytársat, akik a meglevő falat kenyérre törnek.

Azzal, hogy a külföld szó nélkül befogadta a menekülteket és segélyezte őket, a német emigráció nincs likvidálva. A segélyezés pillanatnyi értékű. Ezeknek a szerencsétleneknek nem a amizsus, hanem kenyér és foglalkoztatás kell.

Üzlet, ami még megy

Csikágó, augusztus 17.

Mr. Chapman híres csapata: az angol ligabajnok Arsenal nemrég hozta nyilvánosságra ezévi mérlegét, mely nem kevesebb, mint 24.000 font, tehát mintegy 11 millió lej tiszta nyereséggel zárult. Az angol sportsajtó a szigetországban is dühöngő krizissel magyarázza ezt a szerinte gyenge (?) anyagi eredményt.

„OLLA”
GUM-?

Követeljen kimondottan eredeti OLLA-t, mely évtizedek óta elismert és vezető minőség!

HIREK

Zajtalan hősi halálunk

Sineizu mérnök, tömzsi, ferdeszemű japán, valahol a Távolkeleten, addig furt-faragott, amíg olyan gépfegyvert fabrikált, amely teljesen zajtalanul dolgozik és háromszor annyi golyót dob ki magából, mint az eddig ismert gépsörnyetegek.

— Üljünk le, fiúk! — mondtam: egy betegesen sápadt kukoricás szélén — senki se kérheti számon fölünk ezt a negyedórát! Egész délelőtt izzadni, mint valami igadonó barom, ezzel az átkozott hatiszákkal...! Nem megyünk egy tapodtat sem, amíg ki nem fujjuk magunkat!

— Miféle járőr vagy? — gunyolódott széles arccal a szeplős Szedlacsek, de mosolya nagyon savanyu, mondhatni bánatos volt. Azután nagyot rántott szakadozott uniformisán, valahol a gallér körül...

— Levegő, friss levegő — lelkenedezeti és hirtelen nyekkenéssel végignyúlt a zsíros, fekete földön, amely ebben a kivételes pillanatban végtelen pamlagnak tűnt fel a felhőtlen ég alatt.

A véna Rápolthy, akinek piszokkal cserzett kezein misem árulta el az egykori zongoraművészt, a nőkről kezdett beszélni. Akikre, mióta újból kitört a világháború, talán nem is gondoltunk...

— Gyerekek — mesélte, miközben valamelyik zsebéből fonyadt cigarettát kotort elő — ma megint Sári jár az eszemben! Lefogadom, hogy nem is tudjátok, kicsoda a Sári? A menyasszonyom, fiúk, becszavamra menyasszonyom. Drága kicsi nő. Látnotok kellene, fiaim! Hü, kicsoda...

Hirtelen lehajtotta fejét és előrebukott.

— Napzurás! — szóltam, de magam se voltam benne biztos — gomboljátok csak ki a bluzát! Van-e még víz valamelyik kulacsban? Dörzsöljétek meg a szíve tájékát...

Négyen is odaugrottak. A szeplős Szedlacsek elordította magát:

— Vér! Mi történt? Véres a melle, jaj, csupa vér...

Mindnyájan a mozdulatlanul fekvő Rápolthy köré csődültek. Szíve körül, ahol életre kellett volna dörzsolni, két apró sebhely látszott. Két golyó nyoma.

— Nem értem — nyögte Szedlacsek — itt ülünk, beszélgetünk és közben szegényt agyonlövök. Honnan jöttek a golyók? Halottatok-e valamit? Dörrenést?

A kis Kovács, kerekkepű gyerek, valahonnan a Nyárad mentéről, aki eddig szóltalanul magábamerülve üldögélt, felugrott és futni kezdett...

— Megállj! — kiáltott utána valaki — hova a fenébe rohansz?

A kis Kovács hátrafordult Arcán leírhatatlan rémület tükröződött vissza:

— A zajtalan gépfegyver — harsogta — a zajta...

Égnek emelte karjait és arcrabukott. Rohanni kezdtek. Elszántan bukdácsolunk a fekete rögökön. Csend volt, félelmetes csend, csak a föld sóhajtozott bakancsaink alatt.

— Karácsonyi! Komlós! Istvánfi! — kiáltottam, miközben a mellettem rohanók sorban megíngottak és előredőltek — mi van veletek? Mi a bajotok?

Már csak hárman futottunk. Azután egyedül maradtam. Torkom görcsösen lüktetett. Hirtelen éles rángás járta testemet keresztül, valahol a bordák között... Valamit hebegtem még, per buggyant elő száraz inyeim közül és hátrahanyallottam.

Mindnyájan meghaltunk. Váratlanul. Zajtalanul.

Nemes Ferenc

— Itéletidő Mezőtelegrádnak és környékén. Tudósítónk jelenti: Mezőtelegrád és környéke felett hatalmas erejű vihar vonult el, amelynek során a villám is többször lecsapott. Körösi Imre gazdálkodó házának az ágyat törte össze a lecsapó villám, emberéletben azonban nem esett kár. Ugyancsak villámcsapás történt a közeli Szakadát községben, ahol egy felgyulladt csűrben 150 mázsa buza hamvadt el.

— ÖSZRE FORDULT AZ IDŐJÁRÁS CSIKBAN. Csikszederéről jelentik: Még az aratás meg sem kezdődött, a téli takarmány betakarítása pedig javában folyik és máris néhány napi meleg után szokatlannul hűvösre fordult Csikban az időjárás. A zord éghajlathoz szokott székely lakosság is elkecseregetten fakad ki az esztendő szeszélyes időjárása ellen, mely nagyban hátráltatja a gazdákat munkájukban.

Hiába unják ezeket a híreket azok, akik szeretnék, mert tudnának még a mai körülmények között is csendesen, nyugalmasan élni! Ezek a hírek azért csak jönnek s nem lehet elhallgatni őket, mert ha a betűk hallgatnának is róluk, az a hatalmas sóhaj és az a hatalmas jajszó, ami az egész földön állandó és egyre erősödő riasztó muzsikával szolgál a dusak, a jóllakottak és a kényelmesekek fülének, ugysis köztudomásra hozná őket.

Igenis, adatik tudtára mindenkinek...

Adatik tudtára mindenkinek, hogy Rio de Janeiroban nagy a gyász és a fájdalom, mert... mert a kávéban és a gyapotban olyan rekordtermés ígérkezik, a mi évtizedek óta nem volt. Adatik tudtára mindenkinek, hogy a híres santosi kávéközpontban megkezdették már a multévről megmaradt kávékészletek elégetését s a kávékereskedelem nagy kufárai már kiszámították, vagy kiszámíttatták, hogy leszámítva azt a mennyiséget, amit a vonatok fűtésénél felhasználhatnak, még mindig 12 millió mázsa kávé kell elégetniük az idei termésből...

És adatik tudtára mindenkinek, hogy az Egyesült Államok kormánya elhatározta már: az idei gyapottermés 30 százalékát megsemmisíteti, mert különben nem tudják árnyon tartani a gyapotot. És ha nincs ára a kávénak, gyapotnak, úgy jön a nyomor, a szegénység, az éhség, a munkanélküliség!

Micsoda förtelmes, idegbomlasztó kereskedelmi igazság ez!

Az egyszerű, szegényebb magyar nép „élet”-nek nevezi a termést, a vagyont, a föld hozamát, vagyis azt, amiből él...

És most máglyára teszik az „életet” azért, hogy ne veszélyeztessék a megélhetést! Valahol csunyan sántít, felháborítón hazudik ez a kereskedelmi igazság. Talán ott, hogy az „élet” elégetése nem a megélhetésért, nem a tömegek megélhetéséért történik, hanem a kevesek — eddigi nyereségének, eddigi jövedelmének megvédéséért.

Nem a kávé- és gyapotültetvények rabszolgáiért, hanem a tulajdonosokért...

Németországban egyre hevesebb és hevesebb lesz a légivédekezés propagandája. Az állítólagos lengyel és francia röpcé-támadások óta a kormány egyre nagyobb propagandát fejt ki, amely azt célozza, hogy Németország szervezze meg a légivédelem rendszerét. Ez azt jelentené, hogy Németország a békeszerződés tilalmazása ellenére is építsen repülőgépeket. Legújabb motorbicikliként jártak be Berlin utcáit és gépkörmű egy miniatűr repülőgéppel hordozták. Ezzel a miniatűr repülőgéppel állandóan ébren tartják a légivédelem kérdését.

— Szépen fejlődik a szőlő. Érmihályfalváról jelentik: A belföldi borüzlet ezidőszakra teljesen szünetelt. Kivétel egyelőre nincs. A szőlők a szép meleg idő következtében szépen fejlődnek és a tavaszi kését lassan behozzák.

— KÉTÉVES KISLÁNY TÚZHALÁLA A JÁTEKBÓL FELGYUJTOTT SZALMAKAZALBAN. Tudósítónk jelenti: Borzalmas szerencsétlenség történt a biharmegyei Árpád községben. Sárközi István ottani lakos 2 éves Zsuzsanna nevű kislánya egy skatulya gyufával játszadozott. A gyermek csupa pajkos ságból meggyújtotta a kazalt, amely egy-kettőre tüzet fogott. Amikor a tüzet felfedezték, és eloltották, megdöbbenve fedezték fel a kis Zsuzsanna összeégett, megszenesedett holttestét. A szerencsétlenül járt gyermek édesanyja idegösserkedést kapott, amikor kislánya borzalmas haláláról értesült. A hatóság vizsgálót indított annak a megállapítására, hogy a szörnyű tragédiáért kit terhel a felelősség.

— LETARTÓZTATÁSBA MARADNAK A NAGYVÁRADI SZÖLLŐHEGY RÉMEI. Tudósítónk jelenti: Két hónappal ezelőtt a nagyváradi csendőrség letartóztatta a „szőlőhegy rémeit”, akik rendszeresen fosztogatták a környékbeli lakosságokat. A letartóztatottak közül Csuvár Lajos bandavezért betegsége miatt szabadlábra helyezték, míg Bancsa Gyulát, Jámbor Imre gyilkosának öcsét, Soós Istvánt és Bancsa Zsigmondot tovább letartóztatásban tartották. Ezek már több ízben kérték szabadlábra helyezésüket. A hegyi lakók most Réz hegybíró útján arra kérték a törvényszék elnöktől, hogy a letartóztatottakat ne helyezték szabadlábra,

— LELKESZVÁLASZTÁSI ELŐCSATÁROZÁSOK NAGYSZALONTÁN. Tudósítónk jelenti: Szőke Sándor, a nemrég elhunyt nagyszalontai református lelkész örökéért nagyszabású küzdelem vette kezdetét. A presbitérium Arday Aladár gyantái lelkész megválasztása mellett foglalt állást, míg az egyházközségi tagok inkább Kovács Györgyöt, a fiatal papmási lelkészt szeretnék megválasztani. A jelek szerint Nagyszalonta megint olyan választási harcra keveredik, mint annakidején Szőke Sándor megválasztása előtt.

ABLAK

Hiába unják ezeket a híreket azok, akik szeretnék, mert tudnának még a mai körülmények között is csendesen, nyugalmasan élni! Ezek a hírek azért csak jönnek s nem lehet elhallgatni őket, mert ha a betűk hallgatnának is róluk, az a hatalmas sóhaj és az a hatalmas jajszó, ami az egész földön állandó és egyre erősödő riasztó muzsikával szolgál a dusak, a jóllakottak és a kényelmesekek fülének, ugysis köztudomásra hozná őket.

Igenis, adatik tudtára mindenkinek...

Adatik tudtára mindenkinek, hogy Rio de Janeiroban nagy a gyász és a fájdalom, mert... mert a kávéban és a gyapotban olyan rekordtermés ígérkezik, a mi évtizedek óta nem volt. Adatik tudtára mindenkinek, hogy a híres santosi kávéközpontban megkezdették már a multévről megmaradt kávékészletek elégetését s a kávékereskedelem nagy kufárai már kiszámították, vagy kiszámíttatták, hogy leszámítva azt a mennyiséget, amit a vonatok fűtésénél felhasználhatnak, még mindig 12 millió mázsa kávé kell elégetniük az idei termésből...

És adatik tudtára mindenkinek, hogy az Egyesült Államok kormánya elhatározta már: az idei gyapottermés 30 százalékát megsemmisíteti, mert különben nem tudják árnyon tartani a gyapotot. És ha nincs ára a kávénak, gyapotnak, úgy jön a nyomor, a szegénység, az éhség, a munkanélküliség!

Micsoda förtelmes, idegbomlasztó kereskedelmi igazság ez!

Az egyszerű, szegényebb magyar nép „élet”-nek nevezi a termést, a vagyont, a föld hozamát, vagyis azt, amiből él...

És most máglyára teszik az „életet” azért, hogy ne veszélyeztessék a megélhetést! Valahol csunyan sántít, felháborítón hazudik ez a kereskedelmi igazság. Talán ott, hogy az „élet” elégetése nem a megélhetésért, nem a tömegek megélhetéséért történik, hanem a kevesek — eddigi nyereségének, eddigi jövedelmének megvédéséért.

Nem a kávé- és gyapotültetvények rabszolgáiért, hanem a tulajdonosokért...

mert fogvatartásuk után rend van a hegyen. A szőlőhegyi rémeket ettől a kéréstől függetlenül, a főtárgyalásig mindenestre hűvösön tartják.

— KÜLÖNÖS „SZELLEMLÁRÁS” EGY BIHARMEGYEI FALUBAN. Nagyváradról jelentik: Szeghalmi Dulu József biharpüspöki lakos és Irén nevű leánya már huzamosabb idő óta azt tapasztalják, hogy mindkettőjüket „szellemek” gyötrik. A gonosz szellem megjelenik éjjelenként a férfi mellett, majd hosszabb dulakodás után kihajítja ágyából. A leányt rendszerint az utcán támadja meg, ilyenkor széttárt karokkal kénytelen menni, különben az ismeretlen és láthatatlan hatalom karjait szétfeszíti. Ugy a lánynak, mint apjának a teste tele van az ütések nyomával, ami arra vezethető vissza, hogy „transz”-ban nem tudnak magukról és mindennek nekiszaladnak, ami utjukba akad. Szeghalmi szerint a szellem ugyanaz, amelyik öt évvel ezelőtt Bányai nevű ismerősüket üldözte. A falusi lakosság körében a szellemjárás sok szóbeszédre adott okot. Az orvosok és a hatóságok egyelőre nem avatkoztak a különös ügybe, amely a Szeghalmi-család békéjét feladta. Annyi bizonyos, hogy egyes falukban még ma is vigan virágozik a babona!

— LÓSZERSZÁMOT LOPOTT, MAJD MEG AKARTA VESZTEGETNI A CSENDŐRMESTERT. Csikszederéről jelentik: Balázs Mihály csikszentmihályi gazda, — amint azt már megírtuk, — feljelentést tett a csikszépvízi csendőrségen, hogy ismeretlen tettesek négyezer lejjele vásárolt vadonutuj lószerszámát istállójából ellopták. A bevezetett nyomozás során a csendőrség letartóztatta és az őrsre kísérte Füstös Lajos szintén csikszentmihályi gazdát, akinél a lószerszámokat megtalálták. A lopásra vetemedett gazda a csendőrmester előtt beismerte a bűncselekményt. Előadta, hogy tettét megbánta, igen szegényen az esetet. Kérte az őrmestert, szánja meg, ne tegye világ csufjává. Az elloptat holmik úgy is megkerültek, senkinek kára nincs. Ne jegyzőkönyvelje az esetet. Szívességeért ötszáz lejjele megjutalmazza. Elő is vette a már előkészített ötszáz lejjele és az őrmester markába nyomta. Az őrsparancsnok elvette a pénzt de egyben jegyzőkönyvelte az esetet és most már nemcsak lopás, hanem vesztegetés miatt is megindította Füstös ellen az eljárást. Füstöst a csikszederai ügyészség előzetes letartóztatásba helyezte.

— EGY KÁVÉHAZI SZOLGA ELADTA GYERMEKÉT. Konstancáról jelentik: A Papaluca-kávéház egyik szolgálja néhány száz lejjele tulajdonított urától, majd megszökött a rendőrségi nyomozás elől. Cerna-Vodára menekült vadházastársával és pár hónapos csecsemőjükkel együtt, aki a törvénytelen viszonyból született. A kávéháztulajdonos megbízásából tovább nyomoztat utána s el is fogták rejtekhelyén. Ekkor kiderült, hogy a gyermek már nincs velük. Az ember a kihallgatás során bevallotta, hogy a gyermeket, aki csak terhükre volt, Cerna-Vodán eladták egy cigányasszonynak kétszáz lejjele. A rendőrség most nyomoz a cigányasszony

EZEN TABLETTÁK

NEURALEGINE

JURIST

megszüntetik a leghevesebb fejfájást

után, a tolvaj kávéházi szolgát pedig gyermeke eladásáért is felelősségre vonják.

— Nagyszalontai műkedvelők kálóriája Nagyváradon. Tudósítónk jelenti: Tompos nagyváradi színész negyven nagyszalontai cigányszínészt hozott be Nagyváradra, ahol a Katholikus Kör nagytermében, telt ház előtt műkedvelő előadást tartottak. Előadás után Tompos kijelentette, hogy „ráfizetett az egészre”. A műkedvelők élen-szomjan ácsorogtak Nagyváradon, mert a teherautó, amelyen jöttek, nem akarta őket ingyen visszaszállítani. Az elkecseregetett cigányszínészek kijelentették, hogy becsapásnak estek áldozatul. A teherautó soffőrének végül is megessett a szíve a sopánkodó műkedvelőkön és ingyen Szalontára szállította őket.

— ELTEMETTÉK BIRÓ ARONT. Székelyudvarhelyről jelentik: Augusztus 14-ikén óriási részvétel mellett temették el a nyolcvankét éves Bíró Aront, az erdélyi református papok nesztörát, tiszteletbeli esperest. Temetésén megjelent Udvarhelymegye valamennyi református papja, iskolák és egyesületek küldöttségei.

— A Szent István Hét alkalmából rendkívüli vízum- és utazási kedvezményeket ad Magyarország. Az idegenforgalom előmozdítása céljából a magyar kormány megengedte, hogy a külföldiek előzetes magyar vízum beszerzése nélkül lépjenek át a magyar határt és a vízumot Budapesten utólagosan 1/3 áron, tehát 66% mérsékléssel szerezhesék meg. Ugyancsak megengedte a Magyar Államvasutak igazgatósága, hogy a Szent István Hét alatt utazó közönség Budapestre és onnan vissza, vagy más határra féláru utazási kedvezményt élvezzen. Ezeket a vízum- és utazási kedvezményeket a f. évben csupán a Szent István Hét Rendező Bizottsága által kibocsátott igazolványok alapján lehet igénybe venni, mely igazolványokat Erdélyben minden idegenforgalmi iroda és utazási iroda készséggel bocsát az érdeklődők rendelkezésére. A kedvezmények már igénybe vehetők.

Nindzseknak, akik magukat gyengének és kimerülteknek érzik a

Bioglobin

BIOGLOBIN

új életerőt ad

Vérképző, izomerősítő, idegerősítő, étvágygerjesztő és élénkítő szer.

Kapható a gyógyszerárakban, vagy a készítőnél:

FABRIUS GUIDO

„MEDVE” gyógyszerháza

Nagyszeben — Sibiu

Végezték a gödöllői szép napok

Méteres tintásüvegek, kondérok és főzőkanalak a dzsembori résztvevőinek tréfas bucsufelvételén

„Jó munkát” kiáltással szedték szét a cserkészek

Gödöllő, augusztus 17.

A gödöllői cserkészszázados kedden végezték. Délután a katolikus és protestáns cserkészek számára istentiszteletet tartottak. A református istentiszteleten Horváth kormányzóval az élén a kormány számos előkelősége is megjelent.

A bucsunap egyik kiemelkedő látványossága volt, amikor a cserkészcsapatok nemzeti zászlóikkal a magyar kormányzó házához érkeztek. Ezután a cserkészcsapatok, majd tornászmutatókat mutatva be. Megtartották a repülőversenyt is, amely vasárnap elmaradt. A jókedv jegyében zajlott le az a tréfa felvonulás is, amelyet a dzsembori résztvevői, a 800 tagú cserkészenekar mu-

szikájának hangjai mellett tartottak. A tűzoltó kirendeltség létrákkal és fecskendőkkel, a postások felpuffasztott postaszakokkal, az iroda-kirendeltség méteres tintásüvegekkel, a színház-kirendeltség sulyos kulisszákat alatt görnyedezve, a „gazdák” szalmazsákokkal, kondérokkel és főzőkanalakkal vonultak fel.

A felvonulás után Teleky Pál magyar főcserkész francia és angol, Sik Sándor a költő pedig magyar nyelven bucsuzott el a dzsembori résztvevőitől, akik a Rákóczi induló hangjai mellett „Jó munkát” kiáltásokkal bucsuztak el a közönségtől.

Az idegen cserkészek néhány napig még Magyarországon maradnak.

Iskolák Egyesülete

— AZ ORADEAI ORTH. ZSIDÓ FIU. ÉS LEÁNYGIMNÁZIUMOKBAN az 1933—34. tanévre szóló beiratások folyó hó 25—31. között tartatnak meg. A felvétel iránti kellően felszerelt folyamodások legkésőbb folyó hó 25-ig nyújtandók be az iskola igazgatóságához. A felvételi, javító és pótló vizsgálatok szeptember elsején veszik kezdetüket. E vizsgálatra való jelentkezés végső határideje aug. hó 23. A fiu-gimnázium talmud-thorával kapcsolatos. A tanítás kezdete szeptember hó 15.

— A BUKARESTI MAGYAR FŐISKOLA HALLGATÓK OTTHONA București II. Str. Sfintii Voivozi 50., az alábbi felhívást bocsátja ki: Felhívjuk mindazon magyar diákok figyelmét, akik az 1933—34. iskolai évben Diákotthonunkban szándékoznak lakni, hogy eziránti végleges kérvényeiket legkésőbb folyó évi szeptember hó 10-ig „Căminul Studenților Maghiari” București, Str. Sfintii Voivozi No. 50. címre küldjék be. Minden jelentkező köteles egyidejűleg 220 lejts postalványon a fenti címre beküldeni beiratkozási díj fejében, mely összeget a kérés esetleges elutasítása esetén a portóköltség levonása után visszaküldünk. Az Otthon teljes havi lakbérére Lei 400, mely összeg havonta előre fizetendő. Korlátolt számban nyerhetnek egyenylevő, egy fél, háromnegyed lakbérkedvezményt a teljesen szegénysorsu, de szorgalmas és jó előmenetelt igazoló tanulók, akik tartoznak mellékelni a felvételi kérelmükhöz egy a szülők anyagi helyzetét igazoló hatósági bizonyítványt láttamozva az adóhivatal által, valamint az utolsó iskolai évben elért tanulmányi előmenetelt igazoló hiteles adatokat. A kedvezmény megadása felől a Gondnokság dönt. Az Otthon menzáján a havi étkezés díja cca. 1.200 Lei, mely összeg két heti előleges részletekben fizetendő. Az Otthonban való étkezés nem kötelező. Az Otthon matrác kivételével ágyneműt nem ad. Minden diák beköltözése napján köteles 200 Lei garanciadijat befizetni az Otthon pénztárába, az esetleges rongálások kijáratási költségeinek fedezésére. Mindazok, akik időközben már kérték felvételüket, fentírt okmányokat, valamint az összeget is kötelesek előbbi kérvényük kiegészítésül szeptember hó 1-ig szintén beküldeni. A hiányosan felszerelt kérvények nem lesznek figyelembe véve. Azok a diákok, akik a múlt évben már beiratkoztak, azok az Otthonnak, felvételi kérvényeiket, valamint a felvételi és garanciadijat folyó évi szeptember hó 1-ig tartoznak beküldeni a múlt évi tanulmányi előmenetelt igazoló hivatalos bizonyítványt pedig legkésőbb folyó évi november hó 10-ig.

— BUCSULEVEL HÁTRAHAGYÁSAVAL ELTÜNT EGY 17 ÉVES NAGYVÁRADAI MASAMÓD. Tudósítónk jelenti: Friedmann Nándor 17 éves nagyváradi masamód, aki a Balán-féle kalapszalonban dolgozott, vasárnap este nyomtalanul eltűnt szüleinek Teleki-utca 21. szám alatti levő lakásáról. A fiatal lány eltűnése rendszert Kázmér János 19 éves borbélysegéd társaságában járt a gáthoz fűződött. Vasárnap este későn tért haza a strandlából, mire anyja megdorgálta. A masamód, a jelek szerint, nagyon szívére vette a dorgálást, mert azóta sem mutatkozott otthon. Az eltűnt lány főnöknőjéhez bucsulevelet küldött, amelyben bocsánatot kér az okozott kellemetlenségekért és társnőitől is elbúcsúzik azzal, hogy nem bírja tovább az izgalmat. Az eltűnt kalaposlány hozzátartozói attól tartanak, hogy a masamód öngyilkosságot követett el.

— ÉLÉNK A GYAPJUPIAC. Bukarestből jelentik: A gyapjuipar foglalkoztatása mindenütt jó és ezzel kapcsolatban a nyersanyagfogyasztás is állandó. Az üzleti forgalom az összes európai piacokon nagyon csendes volt a héten és az árak nem változtak.

— ZÁSZLÓT SZENTEL A SZÉKELYUDVARHELYI KOLPING. A székelyudvarhelyi Kolping-egylet augusztus 27-én zászlószentelési ünnepélyével kapcsolatban kerületi atlétikai versenyt rendez, a székelyföldi Kolping-egyletek részvételével. A versenyen képviselve lesz az atlétika minden ága és a football is.

— Csak akkor van, ha előbb a feleségével beszélhet. Nagyváradról jelentik: Gelb Nándor közismert kommunistát, akit Kolozsváron elfogtak, a nagyváradi börtönszolgálat szállították. Gelb már két év óta nem hallott magáról semmit, időközben felesége is válópert adott be ellene. A letartóztatott férfi kijelentette, hogy csak abban az esetben hajlandó vallani, ha a régóta nem látott feleségével össze-kozzák, mert beszélni szeretne vele. Ez meg is történt. Utána Gelb beismerte, hogy kommunista, de hangsúlyozta, hogy régóta nem folytat aktív tevékenységet. Társaival és eddigi tartózkodási helyével kapcsolatosan semmit sem vallott. Gelb letartóztatása után átadják az ügyészségnek.

— TIZENNYOLCÉVES ÉS MÁRIS... Nagyváradról jelentik: A nagyváradi rendőrség egyre gyűlnék a feljelentések Paszternák Márton 18 éves ügynök ellen. A fiatal rendőrhíados, aki a Curierul Bancar temesvári bankcég igazgatójával utazik, rendszerint megvezetőnek adja ki magát és mint ilyen, a különböző sorsjegytulajdonosoktól ellenőrzési díjakat, — kitől mennyit lehet, — vesz fel. A pénzrel természetesen minden esetben kezeskedik old. A rendőrség az ügyben nyomozást indított.

— A grancsárkapitány és az igazgató párbaja. Aradról jelentik: Néhány nappal ezelőtt érdekes párbaj játszódott le a város közelében levő „Csallal-erdőben”. Dumitrescu Alecu grancsárkapitány csallal-erdő okok miatt súlyosan inzultálta a nyitlakán Bejan Romulusz belügyi inspektort, akinek válófélben levő felesége legjobb barátja a kapitány feleségének. A veszekedésből párbaj támadt, amelyet a feleség a „Csallal-erdő”-ben vívtak meg. A párbaj során egyikük sem sérült meg, mindössze két lyukat lőttek a levegőbe. Az érdekes párbaj egész Aradon általános felháborítást keltett.

Az Állami Osztálysorsjáték 5-ik osztálya

1933 augusztus 30-ától — október 6-ig.

A nyeremények huzási terve:

Nyeremények:	Lei
1 nyeremény	5 000 000
1 "	3 000 000
1 "	2 000 000
1 "	1 000 000
1 "	500 000
1 "	300 000
2 " 200.000	400 000
3 " 150.000	450 000
4 " 120.000	480 000
5 " 100.000	500 000
6 " 80.000	480 000
7 " 60.000	420 000
8 " 50.000	400 000
9 " 40.000	360 000
10 " 30.000	300 000
20 " 25.000	500 000
50 " 20.000	1 000 000
100 " 15.000	1 500 000
150 " 12.000	1 800 000
200 " 10.000	2 000 000
250 " 8.000	2 000 000
2170 " 7.000	15 190 000
27200 " 5.500	149 600 000
30200 nyeremény	Lei 189.180.000

Nagy jutalom
Lei 5,000.000

Lei 5,000.000

A nyeremények összértéke Lei 194,180.000

Mindazok, akik elkövetik azt a hibát, hogy az előző osztályokban nem játszottak, most reménnyel beléphetnek az 5-ik osztályba.

Szerencsés és gazdag lesz, aki „FORTUNA”-nál sorsjegyet vesz!
Megjötték a sorsjegyek az 5-ik huzásra. — Augusztus 20 az utolsó terminusa

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban eszközölünk.

„FORTUNA” áll. osztálysorsjáték főelárusító helye
BRASSO, WEISS MIHÁLY-UTCA 5. Telefon 3-99

Vásároljanak szerencsés sorsjegyet a
KERESKEDELMI HITELINTÉZET R.-I.

Cluj, Piața Unirii 20.

a Román Állami osztálysorsjáték főelárusítójától és vidéki bizományosaitól.

Postai megrendelések a legpontosabban eszközöltenek.

Bulgária és Törökország egységesen lépnek fel az athéni konferencián

Fonlos politikai tárgyalások Szófiában, amelyen a török miniszterelnök is részvesz

Szófia, augusztus 17.

Jelentették, hogy Törökország és Bulgária között diplomáciai tárgyalások indultak meg. A tárgyalások célja újabb gazdasági kapcsolatok teremése és ezen keresztül a két ország közötti politikai barátság kimélyítése.

Most a bolgár külügyminiszter hivatalos jelentést adott ki, amelyben, közli, hogy Izmet pasa török miniszterelnök Teofik Rüşdy bej külügyminiszter társaságában szeptember 22-én Szófiába érkezik és megkezdik a tárgyalásokat a bolgár kormány tagjaival.

Az a tény, hogy a szófia látogatásra maga a török miniszterelnök vállalkozott, külügyminisztere társaságában, politikai körökben nagy feltűnést keltett. Arra következtetnek belőle, hogy

Szófiában nem is annyira gazdasági, mint inkább elsőrendű politikai kérdéseket tárgyalnak meg.

Időszerűnek látszik az a feltevés is, hogy a

szófia tárgyalások közeli kapcsolatban vannak az előkészítés alatt álló athéni konferenciával, amelyre a Balkán-államok kiküldötték és külügyminiszterei vonulnak fel. A jelek arra mutatnak s így fogják fel a dolgot a balkáni eseményekre figyelő nyugati államok is, hogy Törökország Bulgáriával karöltve akar résztvenni a balkáni gazdasági és politikai tömörülésben s a két ország már az athéni konferencián együttesen lép föl.

„Sigi”
Gummi!

„SIGI”
Prezervatív megbízható.
Kapható:
gyógyszertárban és droguériában

SPORT

A magyar vízipólócsapat
óriási sikere

Magyarország - Európa válogatott 9 : 2 (4 : 0)

Budapest, augusztus 17.

Nem remélt hatalmas gólaránya győzelmet aratott a világ bajnok magyar vízipóló-együttes az Európa legjobbjaitól összeválogatott csapat ellen. A mérkőzést régignézte Horthy kormányzó is. A tribünöket zsufolásig megtöltötte a közönség. A magyar csapat gyönyörűen játszott.

villámgyors akciók követték egymást és az első félidőben már 4 gólt szerzett Halassy és Németh (3).

A második félidőben Németh egymás után 4 gólt dob, míg a 9-ik gólt a közönség óriási tombolása közepett Keserü adta be. A vendégcsapat góljait Stoelen és Gunst dobták.

A magyar-német uszómérkőzés
második napja

Budapest, augusztus 17.

Az első napi döntetlen után (12:12 pont arány) a verseny második napján a német Deiters 1500-on fölényesen győzött 21 p. 29.6 mp alatt a magyar Győi UTE ellen. Győi ideje 21 p. 49.8 mp volt. Ezzel az uszással nyerte Győi Magyarország 1933 évi 1500 méteres gyorsuszó bajnokságát. Itt említjük meg, hogy az első napon a 100 méteres gyorsuszást Csik Ferenc (Magyarország) nyerte Fischer Karl (német) ellen 1 p. 01.2 mp idővel.

Magyarország női
uszóbajnokságai

Budapest, augusztus 17.

A magyar-német uszóverseny keretében kerültek eldöntésre Magyarország 1933 évi hölgyszuszóbajnokságai is.

Eredmények:

Műugróbajnok: Fonyó Livia FTC 78.13 pont.

Hátuszás: Bajnok: Mallász Gitta FTC 1 p. 31.6 mp. 2. Plotzár Lotti. 3. Tóth Magda

200 m gyorsuszás: Bajnok: Tóth Ilonka MUE 2 p. 55 mp. 2. Csányi Boriska. 3. Plotzár Lotti.

100 m gyorsuszás: Bajnok: Magasházi Rózsi 1 p. 15 mp.

200 m melluszás: Bajnok: Szász Magda 3 p. 30 mp.

400 m gyorsuszás: Bajnok: Tóth Ilonka 6 p. 25 mp.

A verseny keretében lebonyolított magyar-osztrák hölgyszuszóversenyt Magyarország nyerte 55.26 pontarányával.

Kikapott az aradi AAC
Budapestben

Budapest, augusztus 17.

Kedden mintegy háromezer főnyi közönség jelenlétében játszott az aradi AAC az Újpest csapatával.

A mérkőzést a pesti csapat döntő fölényű 7:2 (4:0) arányban nyerte meg.

Az aradiak a második félidőben csak nagy nehézségek után tudtak két gólt rugni. A mérkőzés az eredmény ellenére is nívós volt.

A pestiek legjobb embere az Aradról lekerült Auer Ricsi volt.

**TENISZ-, FUTBALL-,
ATHLÉTIKAI** felszerelések
TRITSCH Sportüzletében,
Brassó, Kolostor-utca.

Minden ember annyit ér,
ahány nyelvet tud!

FRANCIA NYELVKÖNYV, kulccsal és ige-
ragozási táblával. Írták: Dr. Hegedüs és
dr. Latzkó. Ara kötve 144.— lej.
ANGOL NYELVTAN, kulccsal együtt. Írta:
dr. Latzkó H. Ara kötve 144.— lej.
NÉMET NYELVTAN. Írta: Altai R. Kezdők-
nek kulccsal. Kezdőknek I. rész 144.— lej.
Haladóknak II. rész 210.— lej.
OLASZ NYELVKÖNYV, kulccsal. Írta: dr.
Honti R. Ara kötve 144.— lej.
Fenti könyvek a kiejtés megjelölésével, ma-
gántanulásra igen alkalmasak.

Schidlof dr.: „1000” szó

gyakorlott módszere világnyelveknek magán-
tanulási tanulására. Szakértői véleménye
szerint Schidlof dr. módszere a magántanulá-
sát teljesen új mederbe terelte. Kapható:
Német nyelvtan, vázkonkötésben 180.— L
Francia nyelvtan „ 180.— L
Angol nyelvtan „ 180.— L
Olasz nyelvtan „ 240.— L
Spanyol nyelvtan „ 240.— L

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

Dakrysol hajtápszer

(Cholesterin — kén — tojásfehérje — növesztő hormonok).

Korcs hajnövekedés az előrehaladó hajhullás veszedelmes
szimptomája. Ha nagyítóval megvizsgáljuk a fejbőrt,
meggyőződhetünk a betegség előrehaladott állapotáról. A
fejbőr megfeszült, gyakran már csak papírvastagságú és
nehezen mozog a rendes vastagságú haj bőven van még,
de mellette már sok a kis, vékony hajszál. Ezek a több-
nyire csak 3—4 cm-re nőnek, néhány hónap múlva ki-
hullanak és helyüket még kisebb hajszálak foglalják el.

A legfőbb ideje, hogy a fejbőr mesterséges táplálását
és a fejmasszázsát megkezdjük. Már egy hónap múlva lát-
hatjuk, hogy a korcs hajszálakat erősebb haj pótolja és
újabb korcs haj már nem nő utánuk.

Dakrysol hajtápszer és szappan minden szaküzletben
kapható.

Professor Dr. F. SIGMUND, fiziológ. laboratóriuma, Stuttgart.

Szombaton délután Nagyváradon az or-
vosok válogatottja mérkőzik az ügyvédek
válogatott csapatával.

Unnepség az Egyeseknél

A BTE csiki csoportja az egyesközi turista
mendeékházi egyévi évfordulója alkalmából
nagy ünnepséget rendezett. Ezt az alkalmat
Erdély minden magyar turistái arra használ-
ták fel, hogy a turisztika jövőbeni irányel-
veit leszegezzék. Az ünnepségen a Brassói Tu-
rista Egyesület, az Erdélyi Kárpát-Egyesület,
Gyergyószentmiklós, Székelyudvarhely, Sep-
siszentgyörgy, Marosvásárhely és más erdélyi
városok turistái képviseltették magukat. Ki-
vülük nagy számban vettek részt a környék
lakói is.

A szépen sikerült ünnepség tábori misével
kezdődött, amelyet Boga István csikszentim-
mokosi plebános celebrált. A mise után Vám-
szer Géza főgimnáziumi a BTE csiki csoport-
ja nevében üdvözölte a vendégeket. Utána
Székely Géza hírlapíró a BTE, dr. Balogh
Ernő az EKE, Bánai János az udvarhegyi
turisták nevében mondottak beszédet. Felszó-
laltak a többi egyesület kiküldöttei is. A szó-
nokok a turisztika fontosságát hangsúlyozták
ki, amely arra van hivatva, hogy Erdély ter-

mészeti kincseit népszerűsítse és az idegenfor-
galom elősegítésével némi jövedelemhez jut-
tassa a nyomorúsággal küzdő lakósságot.

Az eső ellenére is igen jól sikerült ünne-
péset népmulatság zárta be.

Rövid sporthirek

Az „U” nagy gólarányú versége ellenére
is Budapestben megnyert a közönség tet-
szését. Az „U” a második félidőben rop-
pant csak össze.

Még nincs döntés a Budapestben tartott
evájci-délszláv-román világ bajnoki selej-
tező konferenciáról. Az egész ügyet átte-
szik a FIFA illetékes bizottságához.

Laborde amerikai atléta az OTE verse-
nyén Budapestben diszkosszal 50 m. 34
cm-t dobott. Honfitársán tehát revánst
vett. (Anderson amerikai 50 m. 01 cm.)

Az Encián sportegyesület vasárnap,
augusztus 20-án, Pojána-Rozsnyó kirán-
dulást rendez. (Füredtúra). Indulás a Po-
rondtérrel reggel fél 7 órakor.

A Brasovia a Ferencvároshoz szeretné meg-
nyerni egy mérkőzésre bukaresti mérkőzé-
sei után. A tárgyalások folynak.

APROHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyan-
azon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Véte -e'adás

Házat vennék „Albina”-be-
tétkönyvvél. Ajánlatokat 300—
400.000 lej jellegre a brassói
kiadóba. 12423

Iparvasuti sinek, gőzmoz-
dony, gőzgép, hidmérleg, va-
gonettek, transmissziók, stb.
eladó. Grossmann Testvérek,
Hateg. 12431

250 darab amerikai terpen-
tines fahordó jutányosan el-
adó. Herczeg gyár, Cluj. 12473

Jó állapotban levő, haszná-
lt BIKIKLIT keresünk megvételre, Librarie Universa-
la, Brassó, Kolostor-utca. 12471

Megvételre keresek 40—50
HP. Diesel, vagy Diesel rend-
szerű motort, jókarban.
Ugyanott eladó 25 HP. Munk-
tes nyersolajmotor. Vétel,
Tăuren, p. Zan, Jud. Turda. 12482

Eladó 2 ágy, diófa furnir-
ral, egy diván, egy ablakrá-
ma. Ugyanott kiadó szoba,
műhelynek, vagy irodának.
szept. 1-től Brassó, Kapu-u. 26.

Elköltözés miatt sürgősen
eladó: butorok, íróasztal,
könyvszekrény, nehéz diófa,
ruhák, stb. Katalin-utca 24-c,
földszint délelőtt 8—11 és dél-
után 2—5 óra közt. 12479

Nagyothallás és fülzúgás
ellen kérjenek prospektus.
Németi Mórtól, Oradea, Vám
ház-utca 53. 12481

Lakás

CENTRUMBAN 3 szobás
MODERN LAKÁS kiadó.
Ugyanott CEMENTEZETT,
vízvezeték és villanyvilágí-
tással ellátott RAKTARHE-
LYISÉG is kiadó. Cim 12419.
szám alatt a brassói kiadóhi-
vatban.

Modern lakosztályok, na-
gyobbak és kisebbek, kiadók.
Brassó, Juliu Maniu (Vasut-
utca) 61. 12401

Egy, vagy két szép tágas,
világos szoba, — pormentes,
tisztá levegőjű helyen, —
fürdőszoba- és szükesség esetén
konyahasználattal, butoroz-
va, vagy butor nélkül, olcsón
kiadó. Hátsóközöny-utca
59., földszint jobbra. 12463

A Lövéde-rét és Mária ki-
rályné sétányra nyíló, balko-
nos és minden komforttal el-
látott kétszobás modern laká-
sok október 1-re kiadók. Felvi-
lágosítás Guth György okl.
mérnöknel, Fekete-utca 46.
kapható. 12429

2 egymáshányiló, szépen
butorozott szoba kiadó. Cim
12415. szám alatt a kiadóhi-
vatban.

Nagy, világos lakószoba
fürdővel, központban keres-
tetik. „40—60 négyzetméter”
jellegre. 12475

KERESTETIK modern KÉT
SZOBÁS LAKÁS, konyhával
és fürdővel. Címek „Város
központjában” jellegre kért-
nek

Kiadó több kisebb lakás
Brassó, Kórház-utca 32. 12475

Vegyes

Német családnál teljes ellá-
tásra iskolás gyermekek fel-
vételre. Nagy kert, zongora,
használat. Weiss orgonista,
Brassó, Kő-utca 5. 12439

Harminc esztendősi detail-
üzlet, állandó vevőkörrel, tár-
sat keres. Komoly ajánlatokat
„Háromszáz ezer lej” jellegre
kérek. 12474

Háromszékben faültetkez-
vagononkénti eladások, ki-
sebb készpénztárs kereset-
Ajánlatok „Biztos üzlet” jel-
legre a kiadóba. 12480

Tanítónő francia nyelvet
kéket ad. Wagner-nél, Bras-
só, Hirsch-utca 22. 12476

BIRI NENI szakácskönyv
egyetlen háztartásban sen-
nélkülözhetetlen. Ara kötve
LEJ. Megrendelhető a Bras-
sói Lapok Könyvostályában.